ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

● № 3—4 (10.580—81).

1994 йил 14 январь жума

Сотувда эркин нархда

МУҲОКАМАДА—ОРОЛ МУАММОСИ

НУКУС, 11 ЯНВАРЬ. (ЎзА махсус мухбири Ғулом Мирзаев).

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида бугун Нукусга келди. Шаҳар аэропортида икки давлат раҳбари бошчилигидаги делегация аъзоларини Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов, Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси У. Аширбеков, Вазирлар Кенгаши Раиси Р. Йўлдошев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Маълумки, Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг 1993 йил 26 мартда Қизил Ўрда шаҳрида бўлиб ўтган иккинчи учрашувида Орол денгизини асраш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинган, шу мавзудаги навбатдаги учрашувни Қорақалпоғистон пойтахтида ўтказишга келишиб олинган эди. Уни ташкил этиш Орол денгизи ҳавзаси муаммолари бўйича давлатлараро кенгаш ва Халқаро Оролни қутқариш жамғармасига топширилганди. Ниҳоят ана шу режа рўёбга чиқди.

Анжуманда қатнашиш учун Туркманистон Республикаси Президенти Сапармурод Ниёзов, Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев, Тожикистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси Имомали Раҳмонов, Россия Федерацияси Бош вазирининг ўринбосари Юрий Яров бошчилигидаги мазкур давлатлар расмий делегациялари Нукусга етиб келди. Анжуман ишида Марказий Осиё давлатларининг экспертлари, халқаро ташкилотларнинг вакиллари ҳам иштирок этди.

Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашининг мажлислар залида бўлиб ўтган анжуманни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов очди.

— Оролбўйи аҳолисини тоза сув, дори-дармон билан таъминлаш, қишлоқ хўжалигида заҳарли дориларни қўллашни чеклаш борасида анча ишлар қилинди, — деди мамлакатимиз раҳбари. — Минтақадаги давлатлар раҳбарларининг саъй-ҳаракатлари туфайли Орол сувининг камайиши тўхтатилди. Шунга қарамай, Оролдаги экологик фожиа ҳавзадан олисдаги ҳудудларда яшаётган кишилар саломатлигига ҳам таъсир этмоқда. Оролнинг фалокати сув заҳираларидан исрофгарчилик билан фойдаланиш, етарли маблағларнинг йўқлиги билан узвий боғлиқ. Энг аввало, Марказий Осиё жумҳуриятлари, қолаверса, халқаро ташкилотлар ёрдамида бу фожианинг олдини олиш мумкин. Биз келажакка умид билан қараймиз.

Қозоғистон Республикаси Президенти, Халқаро Оролни қутқариш жамғармаси раиси Н. Назарбоев ўтган давр ичида қилинган ишлар ҳақида маълумот берди. Маълумки, бу жамғарма Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Қизил Ўрдадаги учрашуви чоғида ташкил этилган эди. Қисқа вақт мобайнида АҚШ, Франция, Англия, Испания, Бельгия, Туркия каби давлатлар раҳбарларидан, бир қанча халқаро ташкилотлардан қўллаб-қувватловчи мактублар олинди. Эндиликда ана шу интилишларни мувофиқлаштириш, режалардан амалий ишга ўтиш пайти келди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги доимий вакили Холид Малик Оролни асраш ташаббуси катта аҳамиятга молик тадбир эканлигини, халқаро ташкилотлар ундан ўз ёрдамини аямаслигини таъкидлади.

Музокаралар якунида Орол денгизи ҳавзаси муаммолари бўйича давлатлараро кенгаш тўғрисидаги низом ва минтақанинг ижтимоий-иқтисодий равнақини ҳисобга олган ҳолда Орол денгизи ҳавзасидаги экологик вазиятни яқин йиллар ичида яхшилаш юзасидан аниқ тадбирлар дастури имзоланди.

Анжуман ниҳоясида унда иштирок этган давлатлар раҳбарлари журналистлар билан учрашиб, уларни қизиқтирган кўплаб саволларга жавоб қайтарди.

(ЎзА).

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ДАВЛАТЛАРИ БОШЛИҚЛАРИНИНГ РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ ИШТИРОКИДА ОРОЛ ДЕНГИЗИ ҲАВЗАСИ МУАММОЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН II КОНФЕРЕНЦИЯСИ ҲАҚИДА

БАЁНОТ

1994 йил 11 январь куни Нукусда Марказий Осиё давлатлари бошлиқларининг Россия Федерацияси давлат делегацияси иштирокида конференцияси бўлиб ўтди. Конференция ишида Қозоғистон Республикаси Президенти Н. Назарбоев, Қирғизистон Республикаси Президенти А. Акаев, Тожикистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси И. Раҳмонов, Туркманистон Президенти С. Ниёзов, Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов, Россия Федерацияси ҳукумати раисининг ўринбосари Ю. Яров, шунингдек, Марказий Осиё давлатларининг ҳукумат бошлиқлари, Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси У. Аширбеков, Орол денгизи ҳавзаси муаммолари бўйича давлатлараро кенгашининг ҳамда Оролни қутқариш халқаро жамғармаси бошқарувининг аъзолари, вазирлар ва бошқа расмий кишилар иштирок этдилар. Конференцияда БМТ вакили Холид Малик ҳам қатнашди.

Бу учрашув — анъанага айланиб қолган, 1993 йил январида Тошкентда, кейинчалик 1993 йил мартида Қизил Ўрда шаҳрида асос солинган Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг мунтазам фикр алмашувининг давомидир.

Конференцияда Орол денгизи ҳавзасидаги ҳозирги аҳвол билан боғлиқ кўпгина масалалар, Оролни қутқариш халқаро жамғармаси маблағлари қандай тўпланаётгани муҳокама қилинди ҳамда жамғарма фаолияти маъқулланди. Орол денгизи ҳавзасидаги экологик вазиятни ижтимоий-иқтисодий тараққиётни ҳисобга олган ҳолда яхшилаш юзасидан яқин 3—5 йил ичида бажарилиши лозим бўлган муайян вазифалар белгиланди. Халқаро Кенгаш низоми тасдиқланди ҳамда бу кенгаш ижроия органининг раҳбари тайинланди. Бу масалаларнинг барчаси юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Нукус шаҳрида БМТ ҳомийлигида халқаро конференция ўтказиш мақсадга мувофиқ деб топилди ва халқаро кенгашга бу конференцияни тайёрлашга киришиш топширилди.

Навбатдаги амалий учрашув 1994 йилнинг иккинчи ярмида Тошовуз шаҳрида бўлади.

(ЎзА).

БУГУН—ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ

Ўзбекистон Республикаси қуролли кучлари шахсий таркибига

Азиз дўстлар!

Мустақил Ўзбекистон халқи Ватан ҳимоячилари кунини катта шоду хуррамлик билан байрам қилмоқда.

Ўзбекистон Қуролли Кучларининг жасур ва саботли аскар ҳамда офицерлари мамлакатимиз истиқлолига, халқимизнинг тинч ҳаёти ва меҳнатига ишончли посбон бўлиб турибдилар.

Мамлакатимиз ҳарбийларининг маҳорати ва тажрибасининг тарихи узун. Бугунги байрам буюк саркарда Амир Темурнинг, Ватан озодлиги учун фашизмга қарши курашларда жон берган ота-боболаримизнинг муқаддас руҳларига содиқ, замонавий ҳарбий илм ва техникани қунт билан ўрганаётган мард ва паҳлавон ўғлонларнинг байрамидир. Бугунги байрам элу юртга забардаст йигитларни тарбиялаб бераётган муҳтарама оналаримизнинг, фарзандлари камоли ва ҳарбий шуҳратидан фахрланиб юрган оталаримизнинг, тенги топилмас гўзал диёримизда яшаётган барча миллатлар ва элатларнинг ҳам байрамидир.

Ватанни севмоқ — иймондандир. Ватан муҳаббати барчамиз учун бирдай муқаддас, бирдай ардоқли. Ватанни кўз қорачиғидай асраб-авайлаш биз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Юртимиз иқболи ва тинчлигини дилларига жо этган ҳарбийларимиз борки, бизнинг кўнглимиз тинч, осмонимиз мусаффо. Улар аждодларимиз ўгитларига, уруш ва меҳнат фахрийлари тажрибасига, заҳматкаш халқимизнинг ақл-идрокига таянган ҳолда хизмат бурчларини ўтамоқдалар.

Бугун мен зўр мамнуният ва фахр билан Ўзбекистон Қуролли Кучларининг кўп миллатли шахсий таркибини, забардаст ва фидойи аскар ҳамда офицерларимизни, бутун Ўзбекистон халқини Ватан ҳимоячилари куни билан самимий муборакбод этаман. Ватан ҳимоясига бел боғлаган барча юртдошларимизга саломатлик, узоқ умр, мустаҳкам ирода, куч-қувват ва шижоат тилайман.

Байрамингиз қутлуғ бўлсин, азиз дўстлар!

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ.

Ўзбекистон—Қозоғистон:

ЯГОНА ИҚТИСОДИЙ МАКОН—ҲАҚИҚАТ!

Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентларининг кўп йиллардан буён қилаётган саъй-ҳаракатлари туфайли ягона иқтисодий маконнинг пойдевори кўзга ташланиб қолди. Икки давлат бошлиғи имзолаган шартномада ягона иқтисодий маконни барпо этиш кўзда тутилган. Тошкентда бўлиб ўтган матбуот конференциясида шу ҳақда гап борди.

Ислом Каримов журналистлар ҳузурида сўзлаб, имзоланган ҳужжат мантиқий ва қонуний тараққиёт маҳсули эканини таъкидлади. Ҳамиша бир-бирига яқин, тили ва анъаналари ўхшаш бўлган икки қўшни мамлакат халқлари тарих тақозоси билан бир-биридан узоқла-

тик жамият қуриш йўлида олиб борилаётган иш халқларнинг ўзаро ҳамкорлик қилишини тақозо этади. Маърифий бозор иқтисодиётига ўтиш ўзаро манфаатли ҳамкорликни, иқтисодиётни бир-бирига яқинлаштиришни кўзда тутади. Ўзбекистон билан Қозоғистонда эса иқтисодиётни жадал юксалтириш учун жуда катта имкониятлар мавжуд. Лекин юксалишга эришиш учун ўзаро алоқаларнинг аниқ воситаларини ишлаб чиқиш керак. Имзоланган шартномада ана шундай ҳамкорлик кўзда тутилади.

Бу муҳим ҳужжатнинг ўзига хос хусусияти, унинг энг асосий жиҳати нималар-

Тошкент вилояти ҳокимлигида

Истеъмол молларини кўпайтириш, аҳолини иш билан таъминлаш—бош вазифа

1994 ЙИЛ 12 ЯНВАРЬ КУНИ ВИЛОЯТ ҲОКИМЛИГИДА ВИЛОЯТ ҲОКИМИ ҲУЗУРИДАГИ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИНИНГ НАВБАТДАГИ ЙИҒИЛИШИ БЎЛИБ ЎТДИ

Бу йиғилишда вилоятда Республика Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 2 июндаги «Бозор муносабатларига ўтиш даврида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ривожлантириш истиқболлари ва 1992—1993 йилларда республика аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш тўғрисида»ги 258-сонли қарорининг бажарилиши ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасида 1993 йилнинг 22 декабрь куни республикада иқтисодий ислоҳотнинг бориши, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш масалаларига бағишланган кенгашда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар атрофлича муҳокама қилинди.

Маслаҳат кенгаши йиғилишини Тошкент вилояти ҳокими М. Б. Икромов олиб борди.

Кун тартибига киритилган масала юзасидан кенгаш аъзоларига вилоят ҳокимининг биринчи муовини Э. М. Рўзиев ахборот берди.

У 1993 йилда вилоятда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш суръати 99 фоизда қолиб кетганлигини маълум қилди. Гарчанд сўнгги йилларда вилоятда телевизор, лампочкалар, видеомагнитофон, аккумулятор, замонавий эркаклар кўйлаги, автомобиль шиналари ва бошқа бир қатор янги турдаги халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш йўлга қўйилган бўлсада, ўтказилган таҳлиллар Вазирлар Маҳкамасининг юқоридаги қарорининг бажарилишини таъминлашда шаҳар ва туман ҳокимликлари томонидан олиб борилаётган ташкилий ишлар бугунги кун талабига жавоб бермайди деб баҳолади.

Вилоятдаги 11 корхонада 47 турдаги халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш белгиланганлиги ҳолда бу топшириқ бор йўғи 14 турдаги маҳсулот бўйича бажарилди, холос.

Маслаҳат кенгаши йиғилишида яна бир рақам келтирилди. Агар ўтган 1993 йилда вилоят бўйича аҳоли жон бошига 90 минг сўмлик истеъмол моллари ишлаб чиқарилган бўлса, Бўка туманида бу кўрсаткич бор-йўғи 200 сўмни, Оҳангарон туманида 400 сўмни, Пискент туманида 1,2 минг сўмни, Янгиобод шаҳрида 1,5 минг сўмни ташкил этди. Бекобод, Чиноз, Паркент ва бошқа қатор туманлардаги аҳвол ҳам ташвишли бўлиб қолмоқда.

Бугунги кунда вилоятда фаолият кўрсатаётган кичик корхоналар ва ширкатлар фаолияти ҳам қониқарли эмас. Мавжуд 1,5 мингдан ортиқ ана шундай корхоналарнинг фақат 400 га яқинигина бевосита халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш билан шуғулланмоқда. Айрим раҳбарлар ҳамон бюджетдан ёки қаердандир маблағ ажратилади, деган хом ҳаёл билан яшамоқдалар. Буни маслаҳат кенгашида ҳисоботлари эшитилган ҳокимларнинг фаолияти яққол исботлади.

Масалан, Оққўрғон тумани ҳокими Н. Бердиқулов, Янгиобод шаҳри ҳокими Р. Нодиров, Қуйичирчиқ тумани ҳокими Р. Каримов ўртоқларнинг ҳисоботларида ҳозирги кунда жуда катта аҳамият берилаётган, вилоят кенгаши сессиясида Республика Президенти И. А. Каримов томонидан ўринли ва тўғри танқид қилинган бу масалалар юзасидан ҳалигача етарли хулоса чиқарилмаганлиги кўриниб қолди. Масалан. 1994 йилнинг биринчи чорагида Оққўрғон туманида бор-йўғи 65 иш жойи ташкил этиш белгиланганлигини қониқарли деб бўладими, деган савол қўйилди. Янгиобод шаҳри ҳокимлигининг шу даврда шаҳарда 5 кишини иш билан таъминлаш тўғрисидаги режасини айтишнинг ўзи ачинарли. Худди шунингдек, ҳозирги кунда 2,5 мингдан ортиқ одамни иш жойи билан таъминлаш зарур бўлган Қуйичирчиқ тумани ҳокимлигининг режалари ҳам пишиқ-пухта эмаслиги ўринли эътирозларга сабаб бўлди.

Ҳокимлар ҳисоботлари юзасидан ўз мулоҳазаларини баён этар экан, вилоят ҳокими М. Б. Икромов шундай саволни ўртага ташлади: ахир бу ҳақда бир ойдан буён гап бўлади, Президентимиз вилоят кенгашининг сессиясида бу борада зудлик билан ўзгариш қилиш лозимлигини алоҳида таъкидладилар, вилоят фаоллари йиғилишида шаҳар ва туман ҳокимларига, хўжалик раҳбарларига конкрет топшириқлар берилди, режалар ишлаб чиқилди. Наҳотки, ана шундан кейин ҳам бу масалага шунчалик лоқайд муносабатда бўлиш мумкин? Маслаҳат кенгаши юқоридаги шаҳар ва туман ҳокимликларининг ишини қониқарсиз деб баҳолади.

Маслаҳат кенгаши аъзоси, вилоят прокурори А. Манюнов туман ва шаҳарларда айнан ишсизлик муаммосининг ҳал этилмаганлиги оқибатида вояга етмаганлар, мактабларни янги битирган ёшлар бекор қолаётганлигини, натижада жиноятчилик, ўғрилик ва бошқа хунук оқибатлар келиб чиқаётганлигини ташвишланиб гапирди.

Йиғилишда эътибор қаратилган яна бир масала шу бўлдики, биз жойларда ички имкониятлардан фойдаланиб, маҳаллий хом ашё ҳисобига кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга етарли эътибор бермаяпмиз. Масалан, Оққўрғон туманидаги пахта қабул қилиш пунктларида иш йил давомида бор йўғи уч-тўрт ой давом этади. Қолган пайтда бу ердаги ишчилар нима қилишади? Ишчи кучи бор, биню бор, шундай экан, бу ерда пилла қурти боқиб, етиштирилган хом ашё ҳисобига корхона қошида атлас тўқиш цехларини ташкил этиш мумкинку. Ёки бўлмаса, тут навдаларидан турли мебель жиҳозлари ва бошқа истеъмол моллари тайёрлаш ҳам ички резервлардан биридир. Янгиобод шаҳрида тош материаллари кўп. Вилоят ҳудудида эса унга бугунги кунда талаб жуда катта. Нега шу ишни шаҳар ҳокимлиги ташкил этиши мумкин эмас?

Маслаҳат кенгаши йиғилиши вилоят меҳнат, иш билан таъминлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш бошқармаси бошлиғи Т. Холбоев фаолиятига қониқарсиз баҳо берди. Бу бошқарма ўз вазифасини тўлиқ бажара олмаяпти, вилоят иш билан бандлик дастури мукаммал тузилмаяпти. Бошқарма томонидан вилоятдаги шаҳар ва туманлардаги вазият чуқур ўрганилмаяпти. Вилоят ҳокимлигига тегишли таклифлар киритилмаяпти. Бошқарма томонидан берилган маълумотлар ҳар доим ҳам мавжуд фактларга тўғри келмайди. Бошқарма бошлиғи ва унинг маҳкамаси билдирилган танқид ва кўрсатмалардан тегишли хулоса чиқариб олмаяпти. Маслаҳат кенгаши аъзолари бундан буён иш шу тариқа давом этиши мумкин эмас, деган фикрга келдилар.

Маслаҳат кенгаши йиғилишида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш борасида яхши натижаларга эришаётган Чирчиқдаги иссиққа чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинатида олиб борилаётган кенг кўламли ишлар ва тажрибалар тўғрисида корхона раҳбари М. Пирматовнинг ахбороти ҳам тингланди. Шунингдек, вилоят маҳаллий саноат бошқармаси бошлиғи Л. Акбарова келгусида маҳаллий саноат корхоналари қувватини ошириш, уларни кенгайтириш борасидаги ўз таклифларини баён этди.

1993 йил 22 декабрда Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йиғилишда Республика Президенти катта имкониятларга эга бўлган Тошкент вилоятида қўшма корхоналар ташкил этишга суст эътибор берилаётганлигини таъкидлаганди. Маслаҳат кенгаши аъзолари бундан зудлик билан тегишли хулоса чиқариб, жойларда қўшма корхоналарни ташкил этиш юзасидан зарур ишларни қилиш керак, деган хулосага келдилар. Ҳар бир шаҳар ва туманда хорижлик фирмалар ва сармоядорлар билан бугунги дунё бозори талабига жавоб бера оладиган маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхона бўлиши керак.

Маслаҳат кенгаши йиғилишига якун ясар экан, вилоят ҳокими қуйидаги масалаларни қўйди:

Биринчидан, ишлаб чиқариш тармоқларини кенгайтиришда вилоят банклари ходимлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшишлари керак. Улар Қозоғистон, Россия ва бошқа республикалар билан боғланиб, хўжаликларга, ташкилотларга қўшимча корхоналар очишга сармоя билан ёрдам кўрсатиши зарур. Бундан буён бизга ривожланишга тўсқинлик қиладиган, пул сўрасанг, устама ҳақ сўрайдиган, кишиларни овораю сарсон қиладиган банк ҳам, унинг ходимлари ҳам керак эмас.

Иккинчидан, ишбилармонлар, тадбиркорларга муносабатни ўзгартириш керак. Уларга 15—20 кунда йўл кўрсатиб, зарур ҳужжатларни расмийлаштириб, жой бериб, ишларини юргизиб юбориш зарур. Фақат шу йўл билангина маҳсулотни кўпайтириш, истеъмол молларини кенгайтириш, бозорни тўлдириш мумкин. Айниқса, қишлоқлардаги, хўжаликлардаги бўш биноларни ана шу йўл билан ишлатиш керак.

Учинчидан, 1994 йилнинг 15 январигача ҳар бир туманда маҳсулотларни қайта ишлаш ва қўшимча корхоналар ташкил этиш бўйича мукаммал дастур бўлиши зарур. Келгусида вилоят бўйича ҳам ана шундай дастур тайёрланиши керак.

Тўртинчидан, корхоналарни ҳиссадорлик жамиятларига айлантириш, шу йўл билан аҳоли қўлидаги пулни ҳам ишлаб чиқаришга жалб этиш жуда муҳимдир. Бу замон талаби. Келажакда ишлаб чиқариш ана шу ҳисобга ривожланиши керак.

Бешинчидан, ҳар қандай ишнинг, белгиланган тадбир ва қарорнинг натижаси ташкилотчиликка боғлиқ. Туман, шаҳар ҳокимликлари, хўжалик раҳбарлари ва бу масалаларга мутасадди бўлган ташкилотлар муносабатни ўзгартириб, янгича ишлашлари керак. Вилоят ҳокимлиги бундан буён қабул қилинган қарор ва белгиланган тадбирларнинг ижросини қатъий назорат қилиб боради.

Кўрилган масалалар юзасидан маслаҳат кенгашининг махсус қарори қабул қилинди.

Вазифалар белгилаб олинди

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов халқ депутатлари Тошкент вилоят кенгаши сессиясида вилоят қишлоқ хўжалигини моддий-

ишидаги баъзи камчиликларга эътиборни қаратган эди.

Мазкур масала бирлашма мажлисида атрофлича му-

си Р. Ҳусанов бошқарди.

Мажлисда қўмита масъул ходимлари ва мутахассисларининг жойларда олиб борилаётган ишлар юзасидан ахборот ва туман бирлашмалари раисларининг ҳисоботлари тингланди. Улар фаолиятини яхшилаш юзасидан но-

техника воситаларини кўкламги дала ишларига сифатли тайёрлашда жамоа, давлат хўжаликлари, ширкат ва фермерларга яқиндан ёрдам беришдан иборат эканн таъкидланди.

Мажлисда Тошкент вилоя-

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ МАМЛАКАТИМИЗГА ТАШРИФИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев Нукусдан Урганчга келдилар.

Аэропортда меҳмонлар иззат-ҳурмат билан кутиб олинди.

Қозоғистон Республикаси Президентининг мамлакатимиз бўйлаб сафари давом этмоқда.

* * *

УРГАНЧ. 12 январь. (ЎзА махсус мухбирлари Ғулом Мирзо, Рўзимбой Ҳасан). Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Хива шаҳрининг жаҳонга машҳур обидаларини зиёрат қилдилар.

Олий мартабали меҳмонлар Нуруллобой саройи, Ичон қалъа, Кўҳна арк, Шеърғозихон мадрасаси, Жума масжид каби X — XIX асрларга оид меъморий ёдгорликлар билан танишдилар. Паҳлавон Маҳмуд мақбараси зиёрат қилинди. Шу хилхона қопқасида икки давлат раҳбари оммавий ахборот воситалари вакилларининг кўплаб саволларига жавоб қайтаришди. Президентлар тарихи ва маданий мероси бир бўлган ўзбек ва қозоқ халқларининг келажаги ҳам муштараклигини алоҳида таъкидлашди.

Зиёрат давомида меҳмонларга Хоразм вилояти ҳокими М. Жуманиёзов ҳамроҳлик қилди.

* * *

12 январь (ЎзА махсус мухбирлари Ғулом Мирзо, Ҳамза Шукур). Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов бугун Урганчдан Самарқандга келди. Икки қардош мамлакат байроқлари билан безатилган қўналғада юксак мартабали меҳмонларни вилоят ҳокими П. Абдураҳмонов, шаҳар ҳокими А. Носиров ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

Меҳмонларни шаҳар кўчаларида минглаб самарқандликлар олқишлади. Шаҳар билан танишув Сиёб бозоридан бошланди. Бу ерда икки давлат раҳбари билан меҳнаткашлар ўртасида самимий мулоқот бўлди. Юртбошилар яқинда ишга тушган муҳташам темир йўл вокзалини бориб кўрдилар. Гўри Амир мақбараси, Регистон ёдгорликлар мажмуаси, Улуғбек расадхонаси ва унинг мемориал музейини зиёрат қилдилар. «Умар» хусусий фирмасининг тижорат дўконида бўлдилар.

Кечқурун Қозоғистон Республикаси Президенти Н. Назарбоев ва ҳамроҳлари Алмати шаҳрига жўнаб кетди. Меҳмонларни аэропортда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов, вилоят ҳокими П. Абдураҳмонов, шаҳар ҳокими А. Носиров ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

* * *

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов шу куни Тошкентга қайтиб келди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМЛАРИ КУНИНИ БЕЛГИЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

Ўзбекистон Республикаси халқ таълими ходимлари куни этиб октябрь ойининг биринчи якшанбаси белгилансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

● Бугун—Ватан ҳимоячилари куни

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАМАН!»

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИНИ БЕЛГИЛАШ ТУҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларининг мамлакат мустақиллигини ҳамда ҳудудий яхлитлигини, халқимизнинг тинч ҳаётини ва мустақилликни мустаҳкамлаш йўлидаги бунёдкорлик меҳнатини ҳимоя қилишдаги, ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялашдаги аҳамиятини, шунингдек, Ўзбекистон ҳудудида жойлашган ҳарбий тузилмаларнинг 1992 йил 14 январдан республика юрисдикциясига ўтказилганлигини инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

14 январь — Ватан ҳимоячилари куни этиб белгилансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил, 29 декабрь.

ҚАСАМЁД

Мен... Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафига кирар эканман, халқимга, Президентимга содиқ бўлишга тантанали равишда қасамёд қиламан.

Мен Ўзбекистон Республикасининг Конституциясини ва қонунларини муқаддас билиб, уларга риоя этишга, ҳарбий низомларни, қўмондонлар ва бошлиқларнинг буйруқларини сўзсиз бажаришга, ҳарбий интизомга қатъий риоя қилишга, ҳалол, жасур ва сергак жангчи бўлишга қасамёд қиламан.

Сўнгги нафасим қолгунча она-Ватанимнинг садоқатли фарзанди бўлиб қолишга, ҳарбий хизматнинг бутун машаққати ва қийинчиликларини сабот билан енгишга, давлат ва ҳарбий сирларни мустаҳкам сақлашга аждодларим руҳи олдида қасамёд қиламан.

Жонажон Ўзбекистонимнинг нурли истиқболи учун унинг давлат манфаатлари ва мустақиллигининг ҳимоячиси бўлишга қасамёд қиламан.

Агар мен ушбу тантанали қасамёдимни бузсам, қонунларда белгиланган жазога ва халқнинг нафратига мубтало бўлай.

БИЗНИНГ ҲАРБИЙЛАР

Само ларзага келар
Қадамларнинг зарбидан.
Бургутдай мағрур елар
Курашларда чиниққан
Бизнинг ҳарбийлар!

Дунё олмоқ қасди йўқ,
Қўлида ўткир қурол.
Ўзгаларга отмас ўқ,
Мангу ғолиб, безавол
Бизнинг ҳарбийлар!

Ўзбекистон мустақил
Ўзбек тили она тил
Хизмат қилишар дадил
Муҳлати бир ярим йил
Бизнинг ҳарбийлар!

Ватанни севган инсон
Унга фидо қилар жон.
Кўксини айлар қалқон,
Қозонар шуҳрату шон
Бизнинг ҳарбийлар!

Пайт келар бутун олам
Бир, армонлар қолмайди.
То келгунча ўша дам
Курашлардан толмайди
Бизнинг ҳарбийлар!

Олимжон БЎРИЕВ.

Ўзбекистон—Қозоғистон:

ЯГОНА ИҚТИСОДИЙ МАКОН—ҲАҚИҚАТ!

(Давоми. Боши 1-бетда).

Аслини олганда, бу — ҳамдўстлик мамлакатларидаги ўзаро манфаатли ҳамкорлик йўлида пайдо бўлган сунъий ғовларни бартараф этадиган дастлабки ва ҳозирча ягона ҳужжатдир. Унда сармоя, моллар, ишчи кучининг эркин ҳаракати кўзда тутилган. Бу ҳужжат ўзаро келишилган кредит — ҳисоб-китоб, бюджет, солиқ, нарх, бож ва валюта сиёсатини таъминлайди.

Ягона иқтисодий макон қандай вужудга келади, иккала мамлакатдаги маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналар ва ишбилармонларга қандай имтиёзлар берилади?

Нурсултон Назарбоев бу саволга жавоб қайтариб, ўтган йилнинг ўзидагина Қозоғистон билан Ўзбекистон ўртасидаги мол алмашиш икки ярим баравар ошганини, бу ижобий жараён авж олиб бораётганини таъкидлади. Хўш, собиқ иттифоқ даврида қандай эди? Қозоғистон ғалласи қўшни Ўзбекистонга эмас, балки минглаб километр олисга жўнатилар эди. Гўшт-сут маҳсулотлари, прокат, кўмир, халқ истеъмоли моллари ҳам шу тариқа узоққа жўнатилар эди. Қўшни республика билан ўзаро муносабатларда ҳам шундай ғализ ҳодисалар юз берарди. Қозоғистон сифатли кабель ва электроникани Ўзбекистондан харид қилиш ўрнига, ортиқча нархда олисдан сотиб олишга мажбур бўларди.

Табиийки, бундай бирёқлама иқтисодиёт бутун халқ хўжалиги мажмуини ривожлантиришга тўсқинлик қилиб келди. Эндиликда вазият тубдан ўзгарди. Сиёсий мустақилликка эришиш иқтисодиётни ҳам тубдан ўзгартириб, уни бозор муносабатларига йўналтиришни талаб қилди.

Кабелни Ўзбекистондан сотиб олишимиз фойдалироқ экан, катта маблағ сарфлаб кабель заводи қуришимиз шартми?— Қозоғистон раҳбари журналистларга ана шундай савол билан мурожаат қилди.— Шунингдек, Ўзбекистон учун ҳам Канададан ғалла сотиб олиб, уни океанлар орқали ташиб келтиришга жуда катта маблағ сарфлашнинг нима зарурияти бор? Ғаллани Ўзбекистон биздан бемалол сотиб олиши мумкин. Мамлакатларимиз ўртасида иқтисодий маконни вужудга келтириш тўғрисидаги шартноманинг имзоланиши — аниқ ва ҳаётий ҳужжатнинг имзоланишидир. Бир муҳим нарсага тўхталиб ўтаман. Ҳозир Қозоғистонда катта саноат корхоналарини акциялаш бошланди. Мана энди Ўзбекистон фуқаролари ҳам бу акцияларни сотиб олиши ҳамда шу акциялар орқали фойда кўриши мумкин бўлади. Яқиндан бирлашиш жараёни эндигина бошлаиди. Бироқ, бу жараённинг истиқболли эканлиги ҳозироқ равшан бўлиб қолди.

— Бироқ, ягона иқтисодий макон миллий валюталарнинг ўхшаш бўлишини кўзда тутади. Қозоғистон тангага ўтган, Ўзбекистон эса ўтиш даври пулидан фойдаланаётган ҳозирги шароитда нима қилиш керак?

— Бу борада ҳеч қандай муаммо бўлиши мумкин эмас,— деди Ислом Каримов.— Яқин вақт ичида қўшма палаталар тузилади, улар дастлабки пайтда клиринг (ўзаро талабномалар ва мажбуриятларга асосланган нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилиш тизими) асосида ишлайди. Бу эса ўзаро тўловлардаги турли қийинчиликларни бартараф этади. Икки қўшни мамлакат фуқаролари учун миллий валютани алмаштиришга келганда эса, барча катта шаҳарларда ва чегаралар билан туташ жойларда пул алмаштириш пунктлари ишлайди. Хуллас, амалий муносабатларни ва ишбилармонликни ривожлантириш учун барча шарт-шароит яратилади.

— Бу масалада бирор қийинчилик бўлади, деб ўйламаслик керак,— деб таъкидлади Нурсултон Назарбоев. — Ривожланган мамлакатларнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, бирор жойга кетаётганда, масалан, доллар, марка, фунт стерлингни миллий валютага бемалол алмаштиришингиз мумкин бўлади. Бизнинг вазифамиз — биргалашиб, миллий валюталаримизни мустаҳкамлаш учун зарур бўлган ҳамма ишни қилишдан иборат.

— Марказий Осиё минтақасидаги бошқа қўшни мамлакатлар ягона иқтисодий маконни барпо этиш тўғрисидаги шартномага қўшиладими?

Президентлар журналистларнинг бу саволига жавоб қайтариб, бир хил фикрни айтдилар: шартнома ёпиқ тусда эмас, унда бошқа мамлакатлар ҳам иштирок этиши мумкинлиги кўзда тутилади.

Хорижий оммавий ахборот воситаларининг вакиллари президентлардан Ўзбекистон ва Қозоғистонда яшаётган кам сонли миллатларга муносабатлари қандайлиги, уларга икки ёқлама фуқаролик бериладими — йўқми, шу ҳақда қизиқдилар.

— Мен бу масала юзасидан ўз фикримни бир неча бор айтганман,— деди Ислом Каримов.— Ўзбекистонда одамларни қайси миллатга, динга мансублигига қараб камситиш муаммоси йўқ, бўлмайди ҳам. Бизнинг Конституциямиз, фуқаролик тўғрисидаги қонунимиз (дарвоқе, бу қонун дунёдаги энг демократик қонунлардан бири, деб эътироф этилган) ҳар қандай камситишга уринишнинг олдини олишни кўзда тутади. Аммо, эҳтиросларни авж олдириб, жамоат фикрини жунбушга келтиришдан манфаатдор кучлар йўқ эмас, албатта. Икки ёқлама фуқароликка йўл қўйиб бўлмайди. Бу фақат менинг фикрим эмас, халқаро ҳуқуқ қоидалари ҳам буни тақозо қилмайди. Ўзбекистонда аҳолининг 72 фоизини ўзбеклар, 9 фоизини русийзабон кишилар ташкил этади. Республикамизда қозоқлар, тожиклар, бошқа миллат вакиллари ҳам кўп. Хўш, нима учун баъзи одамларни иккита қонун билан ҳимоя қилиш керак, уларнинг «эҳтиёт аэродроми» бўлиши керак? Бошқаларчи? Мантиқ қаёқда қолди?!

...Икки мамлакат фуқароси бўлган одамдан ватанни севишни, фидокорлик ва фидойиликни қандай талаб қилиш мумкин? Ўзбекистонда юздан ортиқ миллат вакили бир оила бўлиб яшаяпти. Уларнинг аксарият кўпчилиги учун Ўзбекистон—ягона Ватандир. Оталари, боболари шу ерда туғилган руслар эса ҳақиқий ўзбекистонликлардир. Шундай экан, эҳтиросларни авж олдирмаслик, олисдаги азалий ватан тўғрисидаги гапларни тўхтовсиз такрорлайвермаслик керак. Биз қийин йўлни босиб ўтдик, кўп синовларга бардош бердик. Ўзбекистонда Фарғона воқеалари бошқа такрорланмайди!

— Қозоғистон Конституциясида икки ёқлама фуқаролик бериш кўзда тутилмаган,— деди Нурсултон Назарбоев.— Бу масалада мен Ислом Каримовнинг фикрига тўла қўшиламан. Бизда кўп миллат вакиллари яшайди. Уларнинг орасида русийзабон аҳоли, немислар, корейслар кўпчиликни ташкил этади. Уларнинг ҳаммаси мамлакатимиз фуқароларидир. Мен миллий муносабатга тааллуқли бирор воқеани ҳам ҳеч қачон эътиборсиз қолдирмайман. Ҳозир биз маърифий бозор муносабатларига ўтяпмиз. Бу муносабатлар миллатлараро низоларга, айрим миллат вакиллари учун қандайдир ғов қўйишга тоқат қилмайди. Фақат тинчлик ва осойишталик Марказий Осиё минтақаси мамлакатларининг гуллаб-яшнашига олиб бориши мумкин ва лозим.

Учрашувда икки давлат президентлари шу йилнинг баҳори ва кузида Тошкентда ва Алматида қардош республикалар кунлари ўтказилишини маълум қилдилар. Бу — совет давридаги баландпарвоз маданият байрамлари эмас. Уларда амалий ишдан кўра хўжакўрсинга ўтказиладиган тадбирлар кўпроқ бўларди. Эндиликда фақат илм-фан, маданият ва санъат арбобларигина эмас, корхоналарнинг раҳбарлари, ишбилармонлар ҳам қардошлар ҳузурига меҳмон бўлиб борадилар. Бу учрашувлар икки мамлакат халқларининг бир-бирини янада яхшироқ билиб олишига ёрдам бериши, ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашмоғи лозим.

Ислом Каримов билан Нурсултон Назарбоев журналистларнинг бошқа саволларига ҳам жавоб қайтардилар.

Л. ЛЕВИН.
ЎзА мухбири.

ХАЛҚАРО СЕМИНАР ИШ БОШЛАДИ

12 январь куни Тошкентда ижтимоий соҳа муаммоларига бағишланган халқаро учрашув бошланди... БМТнинг ... биргаликда уюштирган бу семинар уч кун давом этади.

Халқаро учрашувнинг асосий вазифаси аҳолини ижтимоий соҳа тармоқларини такомиллаштиришнинг энг мақбул йўлини ишлаб чиқиш, аҳолини иш билан таъминлаш муаммоларини ҳал этиш соҳасида ҳукумат ташкилотлари, халқаро ва жамоат...

Халқаро семинарни очиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов, Бош вазир ўринбосари М. Қорабоев ва БМТнинг Ўзбекистондаги доимий вакили Холид Малик...

МЕН ВАТАНГА НИМА БЕРДИМ?

ВИЛОЯТ ШАҲАР ВА ТУМАНЛАРИ ФАОЛЛАРИ ЙИҒИЛИШЛАРИ

БУ САВОЛ вилоят ҳокимлиги, шунингдек шаҳар ва туманлар ҳокимликларида ўтаётган фаоллар йиғилишларида кўндаланг қўйилмоқда. Дарҳақиқат, «Давлат бизга нима берди эмас, биз давлатга нима бердик, давлатимизнинг ривожи, тараққиёти учун ўзимиз нима беряпмиз, шахсан қандай ҳисса қўшяпмиз» деган савол йиғилишларда қизғин муҳокама қилинмоқда, кун тартибига қўйилган масаланинг асл моҳиятини ташкил этмоқда.

● АНГРЕН

Бўлиб ўтган шаҳар фаоллари йиғилишида 1993 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунлари ҳамда бу йилги вазифалар ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Б. Тутко маъруза қилди. Йиғилишда қатор кескин танқидий мулоҳазалар баён этилди. Жумладан, ўтган йили шаҳардаги ҳар иккинчи корхонада саноат ишлаб чиқариши ҳажми амалда камайганлиги катта ташвиш туғдирди. Ангрен кўмир разрези, автомобиль таъмирлаш заводи, Янги Ангрен ГРЭСи, бинокорлик материаллари комбинати жамоалари қолоқлар сафига тушиб қолди.

Ваҳоланки, шаҳардаги «Ўзбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси ҳозирги иқтисодий қийин шароитда ҳам дуруст ишламоқда. Бу ерда ижодий ташаббускорлик ва ишбилармонлик, тадбиркорлик ва ишчанлик бозор муносабатларига ўтиш шароитларида ҳам фаолиятнинг самарали бўлишига ёрдам бермоқда.

Фаоллар йиғилишида шаҳарда ижтимоий-иқтисодий вазиятни яхшилашнинг аниқ йўллари белгиланди.

● ОЛМАЛИҚ

12 январь куни шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва вилоят халқ депутатлари кенгашлари депутатлари, корхоналар ва муассасаларнинг раҳбарлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, маҳалла қўмиталарининг фаоллари ҳам қатнашдилар.

Йиғилишда шаҳар ҳокими Ю. Беланов халқ хўжалигининг 1993 йилдаги иш якунлари ва Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ўн тўртинчи сессияси қарорларидан келиб чиқадиган 1994 йил вазифалари тўғрисида маъруза қилди.

Маъруза юзасидан бўлган музокараларда автобус-таксомотор саройи директори И. Азизов, шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғи М. Мирзаев, шаҳар халқ таълими бўлими мудири И. Тошев, «Аммофос» ишлаб чиқариш бирлашмаси директорининг ўринбосари У. Тожиев, уруш ва меҳнат фахрийлари шаҳар кенгашининг раиси Г. Кулибабалар қатнашиб, муҳокама қилинаётган масала юзасидан ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Фаоллар йиғилишида давлат назорат қўмитаси шаҳар нозирлигининг давлат нозири Т. Юсупов Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ҳамда республика Вазирлар Маҳкамаси қарорларининг бажарила бориши тўғрисида ахборот берди.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Шаҳар фаоллари йиғилишида Тошкент вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари Л. Тернювих иштирок этди.

● ОҲАНГАРОН

Шаҳар фаоллари йиғилиши иштирокчилари 1993 йил якунлари ва бу йилги вазифаларни муҳокама қилиш учун давра суҳбати шаклидан фойдаландилар. Қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, Вазирлар Маҳкамаси, ҳокимлик қарорларининг ижроси тўғрисидаги масала кескин қўйилди. Шаҳар ҳокими А. Расулов, Оҳангарон шаҳри бўйича давлат нозири М. Пармонқулов, турли корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларининг сўзларида бундан буён олиб бориладиган ишларнинг асосий йўналишларига аниқлик киритилди. Улар ишлаб чиқариш, шунингдек, ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳам ўз ичига олади. Қатор давлат хўжаликларида турли саноат корхоналарининг ва ташкилотларнинг филиалларини, кичик корхоналарини очиш назарда тутилди. Бу аҳолини иш билан таъминлаш, саноат ишлаб чиқаришининг инфраструктурасини кенгайтиришга ёрдам беради.

Шаҳардаги мактаблар, халқ таълими ходимларига ёрдам, шаҳарни ободонлаштириш учун маблағ билан кўмак бериш ва дотациялар ажратиш назарда тутилди. Хайрия ишларининг турли шакллари янада кенгаяди. Маданий-маиший муассасалар қурилишида силжиш бўлишига қаратилган тадбирлар белгиланди.

● ЧИРЧИҚ

ШАҲАР фаоллари йиғилиши иштирокчилари халқ хўжалиги тармоқларининг 1993 йилдаги иш якунлари ва 1994 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ва ислоҳотларни амалга оширишни жадаллаштириш бўйича вазифаларни муҳокама қилдилар. Йиғилишда Чирчиқ шаҳри ҳокими Д. Т. Азизхўжаев маъруза қилди.

Маърузачи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар шаҳарни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш муаммоларининг муҳимлигини, шунинг учун уларни ҳал қилишга катта эътибор берилиши лозимлигини таъкидладилар. Йиғилишда саноат корхоналари шаҳарни ривожлантириш учун кўп иш қилаётганликлари ва қилишлари мумкинлиги таъкидлаб ўтилди. Бундай корхоналар Чирчиқда анчагина бор. Улар улушли қатнашиш эвазига Чирчиқни ободонлаштиришга, унинг қиёфасини яхшилашга ёрдам бермоқдалар.

Бироқ бугунги кунда йирик саноат корхоналарига ҳам жонажон шаҳарни ободонлаштиришга ҳисса қўшиш тобора мушкуллашмоқда. Бунинг асосий сабабларидан бири тўловлар муаммосидир. Ўзбекистон иссиққа чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинатида, бошқа корхоналар омборларида миллиард-миллиард сўмлик маҳсулотлар тўпланиб қолди. Бу молларни сотишдан тушадиган маблағлар корхона қатори шаҳар фаровонлиги учун ҳам хизмат қилиши мумкин эди. Бироқ ҳозирча бундай бўлмаяпти.

Чирчиқнинг кўпгина корхоналари Россиядан тиббий дори-дармонлар сотиб олиш учун лицензияларга эга бўлишни истар эдилар. Бу муаммони ҳал қилиш чирчиқликларга тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш имконини беради.

Йиғилиш қатнашчилари шаҳарни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича махсус ишлаб чиқилган дастурни маъқулладилар.

● ЯНГИОБОД

Шаҳар фаоллари йиғилиши иштирокчилари 1993 йил иш якунлари ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, қўшимча ишчи ўринлари ташкил этиш, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тадбирларини муҳокама қилдилар. Шаҳар ҳокими Р. Нодировнинг маърузасида, «Восток» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбари Г. Сидаков ва бошқа нотиқларнинг сўзларида қилинган иш чуқур таҳлил этилди.

Йиғилишда шаҳар халқ хўжалигини иқтисодий қайта ташкил этиш билан боғлиқ бўлган тадбирлар режаси тасдиқланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорат қўмитасининг Янгиобод шаҳри бўйича давлат нозири С. Мирзаев ўз сўзини Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, қонунлар, Вазирлар Маҳкамаси, вилоят ва шаҳар ҳокимлари қарорларининг бажарилишининг бориши тўғрисидаги масалага бағишлади.

● ЧИНОЗ

Фаоллар йиғилишида туман ҳокими Э. Бердиев «Иқтисодий ислоҳотларнинг бориши ҳамда халқ хўжалиги тармоқларида 1993 йил якунлари ва 1994 йилдаги вазифалар тўғрисида» маъруза қилди.

Маърузадан сўнг сўзга чиққан нотиқлар туман хўжаликлари, ташкилотларида, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш айниқса, тиббий хизмат кўрсатиш масалаларига жиддий эътибор бериш зарурлигини таъкидладилар. Аҳоли истиқомат қиладиган жойларда озодалик, саранжом-саришталикка риоя этиш ҳокимлик ҳамда жамоа хўжаликлари раҳбарларининг, маҳаллалар қўмиталари фаолларининг ҳамиша диққат-марказида бўлиши керак.

Туманда пахтачилик, чорвачилик, ғаллачиликни ривожлантириш бўйича янги йил учун вазифалар белгилаб олинди.

Йиғилишда вилоят ҳокими муовини Ҳ. Ҳамидов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

● ОҚҚЎРҒОН

Бу ерда йиғилган фаоллар районда иқтисодий ислоҳотларнинг бориши ҳамда халқ хўжалиги тармоқларида ўтган йил якунлари ва бу йилги вазифалар тўғрисида туман ҳокими Н. Бердиқулов маърузасини тингладилар. Йиғилишда сўзга чиққанлар туманда иқтисодий ислоҳотлар сустлик билан бораётганлигини қайд қилиб ўтдилар. Улар пахтачиликни ривожлантириш билан биргаликда чорвачилик тараққиётига алоҳида эътибор бериш зарурлигини таъкидладилар.

Йиғилишда вилоят ҳокими муовини Б. Махситов иштирок этди.

● БЎСТОНЛИҚ

Бўлиб ўтган туман фаоллари йиғилишида туман ҳокими А. Абдувосиқов «Иқтисодий ислоҳотларнинг бориши ҳамда халқ хўжалиги тармоқларида 1993 йил якунлари ва 1994 йилдаги вазифалар тўғрисида» маъруза қилди. Маъруза юзасидан сўзга чиққан нотиқлар ўтган йилда эришилган ютуқлар билан бирга йўл қўйилган камчиликларга ҳам атрофлича тўхталдилар. Туманда ғаллачилик, картошкачиликни ривожлантириш учун жиддийроқ киришилиши керак. Чорвачиликка эътибор янада кучайтирилиши лозим. Йиғилишда бу йилги режалар белгилаб олинди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорат қўмитаси вилоят бошқармасининг бошлиғи А. Бозоров иштирок этди ва нутқ сўзлади.

●БЕКОБОД

Туман ҳокимининг муовини Х. Пирнафасов йиғилган фаоллар олдида «Иқтисодий ислоҳотларнинг бориши ҳамда халқ хўжалиги тармоқларида 1993 йил якунлари ва 1994 йилдаги вазифалар тўғрисида» маъруза қилди.

Сўзга чиққанлар ўтган йили Бекобод туманида ғалла етиштиришга эътибор ортганлиги, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш борасида кўпгина тадбирлар амалга оширилганлигини таъкидлаб ўтдилар. Аммо иқтисодий ислоҳотларни жонлантириш учун ҳали кўп ишлаш керак бўлади. Хусусан, х... таълими, аҳолига ти... хизмат кўрсатиш борасидаги белгилаб олинган тадбирлар изчил амалга оширилиши лозим. Йиғилиш қатнашчилари янги йил учун белгиланган вазифаларни бажаришга қатъий бел боғлаганликларини билдирдилар.

Йиғилишда вилоят агросаноат уюшмаси раиси Ш. Норпўлатов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

● ҚИБРАЙ

Фаоллар йиғилишида туман ҳокими А. Йўлчиев «Иқтисодий ислоҳотл...нинг бориши ҳамда халқ хў...лиги тармоқларида 1993 йил якунлари ва 1994 йилдаги вазифалар тўғрисида» маъруза қилди.

Фаоллар янги йилда боғдорчилик, сабзавотчилик қаторида ғалла экиладиган майдонларни кўпайтириш, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш борасида бошланган хайрли ишларни янада давом эттириш, туман марказидан ташқари хўжаликларда ҳам ободонлаштириш ва қурилиш ишларини кенг йўлга қўйиш тўғрисида фойдали таклифлар айтдилар.

● ҚУЙИЧИРЧИҚ

Туман ҳокимининг биринчи муовини А. Шерматовнинг «Иқтисодий ислоҳотларнинг бориши ҳамда халқ хўжалиги тармоқларида 1993 йил якунлари ва 1994 йилдаги вазифалар тўғрисида»ги маърузаси фаоллар йиғилишида муҳокама қилинди. Сўзга чиққанлар бу йил хўжаликлар моддий-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида айрим майда жамоа хўжаликларини йириклаштириш яхши натижалар берган бўлур эди, дея мулоҳазалар билдирдилар. 1994 йил учун режалар белгилаб олинди.

Йиғилишда вилоят маиший хизмат бошқармаси бошлиғи Б. Аҳмедов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Шунингдек, фаоллар йиғилишлари вилоятимизнинг Юқоричирчиқ, Тошкент, Янгийўл туманларида ҳам бўлиб ўтди. Уларда ҳокимлар маърузалари тингланди. Йиғилишларда вилоят ҳокимлигининг масъул ходимлари, етакчи мутахассислар иштирок этдилар.

* * *

ПАРКЕНТ. Халқ депутатлари туман кенгашининг сессияси бўлиб ўтди. Сессияда юқоридаги мавзуда туман ҳокими Э. Рўзматов маъруза қилди. У туманда иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш борасида ўтган йили қилинган ишларга тўхталар экан, бир қатор қишлоқлар газлаштирилганлиги, аҳоли истиқомат қиладиган жойлардаги йўлларга асфальт ётқизилганлигини айтиб ўтди. Айни пайтда туманда ғаллазорлар, боғлар, узумзорлар ҳосилдорлигини ошириш, транспорт қатновини яхши йўлга қўйиш борасида ҳали кўп ишлар қилиниши зарур. Депутатлар ана шу масалалар қаторида оналик ва болаликни муҳофаза этиш, хотин-қизлар билан олиб бориладиган тарбиявий ишлар даражасини ошириш муҳимлигини ҳам таъкидладилар.

Сессия қатнашчилари 1994 йил учун вазифалар белгилаб олдилар.

Янгийўл тумани ва Янгийўл шаҳри:

ҲАМКОРЛИК ШАРТНОМАСИ

Шу йилнинг 8 январь куни Халқобод қўрғонида Янгийўл тумани ва Янгийўл шаҳри ҳокимликлари ўртасида ўзаро ҳамкорлик шартномалари имзоланди. Хўж...

Туман меҳнаткашлари дала ва боғларда етиштирган сархил мева ва сабзавотларни, чорвачилик маҳсулотларини шаҳарликлар дастурхонига етказиб бе...дан келганча ёрдам кўрсатаётирлар. Бундан буён ҳам дала миришкорлари шаҳарликларни йил давомида сабзавот, мева маҳсулотлари билан таъминлаб туришга ...ди. Айни пайтда шаҳар корхона ва фабрикалари тумандаги қишлоқлар, қўрғонларда ўз филиалларини ташкил этадилар. Ҳозирча Ниёзбош қишлоғида шаҳарликлар ёрдами билан мебель ҳиссадорлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг филиали ишга туширилди. Тумандаги бошқа қишлоқларда ҳам тез орада шундай филиаллар иш...

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 8. Буюртма Г—741. 20.674 нусхада босилди. Ҳажми—3 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти—20.30. Босишга топширилди 22.00.

ЭЪТИҚОД

МАСЪУЛЛИК ЯНАДА КУЧАЯДИ

У. ТУРҒУНОВ,
Ўзбекистон ХДП Тошкент вилоят кенгашининг биринчи котиби

Янги йилни ўзига хос бир маррага ўхшатиш мумкин. Бу маррадан туриб одатда эски йилда амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилинади. Ютуқларни эътироф этиш билан бирга бой берилган имкониятларнинг туб сабаблари ўрганилади. Табиийки, бу янги йил ишларини режалаштиришга қулай имконият яратиб беради.

Шу нуқтаи назардан қарайдиган бўлсак, 1993 йил вилоят партия ташкилоти учун анчагина сермазмун ва сермаҳсул бўлди. Вилоятимизда партиянинг обрў-эътиборини ошириш, унинг жамиятда тутган ўрнини мустаҳкамлаш, сафларини кўпайтириш борасида қатор тадбирлар ўтказилди, улардан ижобий самаралар олинди. Бугунга келиб Ўзбекистон ХДП вилоят кенгаши катта ва нуфузли сиёсий кучга айланди. У ўз сафларида 28 минг 400 нафар аъзони бирлаштириб турибди. 1132 бошланғич партия ташкилотларимиз меҳнат жамоаларида, аҳоли турар-жойларида муайян ташкилий ва сиёсий ишларни олиб бормоқдалар. Партия ташкилотларининг жойлардаги ҳокимликлар ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда фаолият кўрсатаётганликлари яхши натижалар бермоқда. Янгийўл, Бекобод, Чирчиқ шаҳарларида, Бўстонлиқ, Қибрай, Бекобод, Зангиота районларида амалга оширилаётган партиявий ишлар туфайли омма ўртасида партиямиз обрў-эътибори ошиб бормоқда. Мазкур кенгашларнинг ходимлари бевосита меҳнат жамоаларида, аҳоли турар-жойларида бўлишиб, уларга мадад беришмоқда. Айни вақтда, жойлардаги ҳокимликлар, корхона ва ташкилот раҳбарлари партия ташкилотларидан ўзларининг моддий ва маънавий ёрдамларини аямаяптилар.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, кўпчилик шаҳар ва район кенгашлари иқтисодий жиҳатдан қийин бир вазиятда ўзларини маблағ билан таъминлабгина қолмай партия, уруш, меҳнат фахрийларига, ёрдамга муҳтож оилаларга, болалар муассасаларига, шифохоналарга моддий ёрдам кўрсатмоқдалар.

Йил якуни ҳақида фикр юритар эканмиз, афсуски, Оҳангарон, Паркент, Оққўрғон, Чиноз туманлари партия кенгашлари ҳақида ана шундай самимий гапларни айта олмаймиз. Бу туманлар партиявий ишнинг янги усулларини қўллаш, тарғибот ва ташвиқот ишларини жонлантиришда сусткашликка йўл қўймоқдалар. Натижада вилоят партия ташкилотининг умумий кўрсаткичларига салбий таъсир кўрсатмоқдалар.

Шу ўринда ҳақли бир савол туғилади: бу партия кенгашлари ўз ишларини яхшилаб, обрўларини тиклаб олмасдан туриб, қандай қилиб бошқалардан иш талаб қила оладилар?

Янги йилда мана шундай саволлар жавобсиз қолмаслиги лозим. Шу боисдан ҳам биз ўз ишимизни қайтадан кўриб чиқмоқдамиз. Республикамиз Президенти, Ўзбекистон ХДП Раиси И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент вилояти кенгашининг бўлиб ўтган сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосаларни ҳар бир партия ташкилоти ўзи учун дастуриламал қилиб олган. Ана шу нутқ асосида жойларда бўлиб ўтаётган пленумларда, фаоллар йиғилишларида аниқ чора-тадбирлар белгилаб олинаяпти. Кўрсатиб ўтилган камчиликлар бенстисно партия фаолларига ҳам тегишли эканлиги эътироф этилиши билан бирга, уларни бартараф этиш чоралари амалга оширилмоқда.

Шаҳар ва туманларда бўлиб ўтган йиғилишларда ўртага ташланаётган фикр ва мулоҳазалар яна бир карра жойларда ходимлар масаласи изчиллик билан олиб борилмаётганлигини исботламоқда. Шуни ҳисобга олиб, ходимлар танлаш, уларни жой-жойига қўйиш масаласи билан жиддий шуғулланиш ниятидамиз. Халқ хўжалигининг тармоқларига ишбилармон, ҳалол, соф виждонли, халқ ва жамият манфаатлари учун қайғурадиган ходимларни топишимиз керак. Ҳақиқий ватанпарварлар ҳеч қачон халқ ва давлат мулкини талон-торож қилишга, кўзбўямачиликка, юлғичликка йўл қўймайдилар.

Умуман бирор лавозим бир кун ҳам бўш турмаслиги керак, деб ҳисоблаймиз. Ҳар бир бўшайдиган ёки бўшаб қолган лавозимга партия ташкилотларимиз тавсия эта оладиган ўз мутахассислари бўлишини таъминлашимиз лозим. Айни вақтда партия ташкилотлари тавсия этилувчининг шахсий хислатларини яхши ўрганиб чиқиб, унинг малакаси, маънавий томонлари, иқтидори ва ҳалоллигига кафолат берсин, жавобгарликни ўз зиммасига олсин. Шундагина партия ташкилоти ўз қадрига нисбатан тўла ҳуқуқ билан талабчанлик қила олади.

Биз янги йилда мана шу масалалар билан бирга олдимизга яна бир қатор янги вазифалар қўйганмиз. Бу партиямиз дастурий мақсадларини, Ўзбекистон Олий Кенгаши сессияси материалларини аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилишдан, партия ташкилотларимиз сафларини кенгайтиришдан, ўз атрофимизга кўплаб хайрихоҳларни жамлашдан иборатдир. Бу ишларни амалга ошириш учун бизда ҳамма имкониятлар мавжуд. Ишончим комилки, Тошкент вилояти кенгаши республикамиздаги энг етакчи ташкилотлардан бирига айланади.

● ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Малика трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги халқ истеъмол моллари устахонасида тайёрланаётган маҳсулотларни харидорлар бажонидил сотиб олмоқдалар. Бу ерда ҳар бир ишчи сифат учун алоҳида курашади. Шулар орасида илғор тикувчи Марҳамат Расулова ҳам бор. У ўз фаолияти давомида бир қатор шогирдлар ҳам етиштирди.

Суратда: М. Расулова иш устида.

Д. АҲМАД суратга олган.

ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРГА ҚАРАТИЛДИ

Шу йил 7 январда ЎзХДП Тошкент вилоят кенгашининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда Республикамиз Президенти «И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент вилоят кенгашининг XIV сессиясида сўзлаган нутқи» ва ЎзХДП МК IX пленумида Марказий Кенгашнинг биринчи котиби М. Расуловнинг маърузасидан келиб чиқадиган вилоят партия ташкилотларининг келгусидаги вазифалари тўғрисида» ЎзХДП Тошкент вилоят кенгашининг биринчи котиби У. Турғунов нутқ сўзлади.

Нотиқ сўнгги йилларда мустақил республикамиз қўлга киритган ижобий натижалар, ислоҳотларнинг амалга оширилиши, Ўзбекистоннинг халқаро миқёсда обрўси ошиб бораётганлиги ва жамиятимиздаги сиёсий-ижтимоий аҳволга қисқача тўхталиб ўтди. Шунингдек, халқ депутатлари Тошкент вилоят кенгашининг декабрь сессиясида Республикамиз Президенти И. А. Каримов вилоятдаги бир қатор соҳаларнинг фаолиятига жиддий танқидий баҳо берганлиги қайд қилинди. Бунда ЎзХДП вилоят, шаҳар, туман кенгашлари масъул ходимлари, бошланғич партия ташкилотлари ва партия фаоллари ҳам лоқайдликка йўл қўйганлар, деди у.

Маърузада вилоят партия ташкилотлари ички партиявий, тарғибот-ташвиқот ва бошқа соҳаларда бир қанча ижобий натижаларга эришганликлари, ўтган давр мобайнида бошланғич партия ташкилотларининг тизими мустаҳкамланиб, кўлами кенгайганлиги ҳам алоҳида айтиб ўтилди.

Вилоятдаги шаҳар, туман ва бошланғич партия ташкилотлари зиммасига ислоҳотларни изчиллик билан амалга ошириш, хусусийлаштириш, давлат тасарруфидан чиқариш, йирик саноат корхоналари имкониятларидан фойдаланиб қишлоқ жойларида кичик корхоналар ва цехлар ташкил қилиш, янги иш жойларини вужудга келтириш, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш ишларида фаол қатнашиш вазифаси қўйилди.

Партия кенгашлари қошида лекторлар гуруҳлари тузиш, ҳудудий партия ташкилотлари тизимини шакллантириш, маҳалла ва турар жойларда тарғибот-ташвиқот ишларини жонлантириш, омма орасида Олий Мажлисига сайловлар тўғрисидаги Қонунга асосланиб иш кўриш партиянинг сайловлар жараёнидаги курашига мустаҳкам замин бўлиб хизмат қилиши алоҳида таъкидланди.

Миллий истиқлол мафкурасини тарғиб қилиш, ёшлар тарбияси, миллатлар ўртасидаги тотувлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашда партия аъзоларининг кенг кўламли вазифалари белгилаб олинди.

Пленумда ЎзХДП Қуйичирчиқ туман кенгашининг биринчи котиби Х. Р. Аҳмедов, Бўка туман кенгашининг котиби Б. Раҳмонқулов, Ангрен шаҳар кенгашининг биринчи котиби А. Қўқонов, Бўстонлиқ туман кенгашининг котиби Н. Қаюмов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб қизиқарли фикр ва мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленумда вилоят ҳокими М. Икромов ва таклиф этилган шаҳар, туман ҳокимлари иштирок этдилар.

ҲАМКОРЛИК ШУНДАЙ БЎЛСИН

Мен сиёсий партияларнинг бирортасига ҳам аъзо эмасман. Бу ҳақда ҳали узил-кесил хулосага келганим йўқ. Лекин яхши ишларни эътироф этиш мақсадида Президентимиз фармони билан партиядан ҳоли этилган ташкилотда меҳнат қилаётган бир хизматчи сифатида Ўзбекистон ХДП Қибрай туман кенгашининг туман халқ таълими бўлими билан ҳамкорликда амалга оширилаётган айрим ишлари ҳақида ўртоқлашмоқчиман.

Дастлаб бу ҳамкорликнинг бир тарафлама бўлганлиги бизга эриш туюлган эди. Бундан 2 йил муқаддам янги партиянинг туман кенгаши ўзининг бутун бир бошли кутубхонасини халқ таълими бўлимига беминнат ва бепул ўтказиб берди. Кутубхона жуда бой бўлиб, унда 3000 жилддан кўпроқ бадиий китоблар, собиқ иттифоқда ва жумҳуриятимизда нашр этиладиган ойномалар жамланган эди.

Ўтган йилнинг бошида биз туман кенгаши ижроия бюросининг яна бир қарори билан танишдик. Унда мактабгача тарбия муассасаларида «1993 йилнинг энг яхши тарбиячиси» номини олиш учун танлов эълон қилинган эди. Очиғи, танлов шартлари бизга жуда маъқул келди. Унда тарбиячининг ўз касб маҳоратини пухта билиши билан бирга, мустақил республикамиз Конституцияси, Мадҳияси, Байроғи, Гербига нисбатан ўсиб келаётган мурғак қалбда — яъни боғча болаларида меҳр-муҳаббат туйғуларини уйғота олиш бош мезон қилиб қўйилди. Бўлимимиз бу масалага алоҳида эътибор берди. Танлов шартларини бойитдик. Уни икки даврада ўтказишга қарор қилдик. Биринчи давра бевосита болалар боғчаларида ўтказилди. Ғолиблар аниқланди. Иккинчи давраси эса ғолиблар ўртасида ўтказилади. Уларни туман партия кенгаши таъсис этган совринлар кутмоқда.

Туман кенгаши янги ўқув йилидан бошлаб фанларни аъло ўзлаштирган 5 нафар ўқувчига ойлик стипендия таъсис этди. Ҳозир энг иқтидорли ўқувчиларимиз ойма-ой бу стипендияни олиб турибди. Туманимизда иқтидорли ўқувчиларга стипендия таъсис этган ташкилотлар анчагина. Лекин, туман партия кенгаши таъсис этган стипендиянинг салмоғи бошқаларга қараганда анча кўп. Буни ўқувчиларимиз яхши билишади ва улар орасида партия стипендиясини олиш учун маълум интилиш, рақобат ҳам бор.

Бу ва бошқа қилинаётган ишларнинг туб моҳиятини англаб олиш мақсадида мен Ўзбекистон Халқ Демократия партияси Дастурини варақладим. Ўзида маданий ва тарихий меросни жо қилган ёш авлод — Ўзбекистоннинг маърифат-маданият ва тараққиёт чўққиларига эришишида асосий таянчдир, деб номланган сарлавҳа эътиборимни ўзига тортди. Унда жумладан шундай дейилган: «Ўзбекистон Халқ Демократик партияси давлатнинг ёшлар манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги изчил ва бир-бутун сиёсатини амалга оширишнинг, ҳар бир ёш инсоннинг эркин ва уйғун камол топган шахс сифатида ижтимоий шаклланиши учун сиёсий-ҳуқуқий, иқтисодий, моддий-техникавий шарт-шароитлар яратишнинг сиёсий кафили бўлиш ниятидадир. Партия ёшлар халқнинг инсонпарварлик ва маънавий анъаналарининг муносиб вориси бўлиши, жаҳон цивилизацияси ва маданиятининг энг яхши ютуқларини ўзида мужассамлаштириши учун жамият ҳамма ишни қилиши лозим, деб ҳисоблайди».

Бу партия манфаатлари билан халқ таълими манфаатлари муштараклигидан далолатдир. Ҳозир туманимиз мактабларида, мактабгача тарбия муассасаларида меҳнат қилаётган ходимларимиздан юз нафарга яқини Ўзбекистон ХДП аъзоларидир. Улар ўз оталиқ корхоналарида, маҳаллаларда ташкил этилган ҳудудий партия ташкилотларида ҳисобда турадилар. Ўқитувчиларимиз ва тарбиячиларимиз аҳоли ўртасида партия Дастури ва Низомини тарғиб этиш борасида муайян ишларни олиб боришмоқда.

Янги йилнинг биринчи иш кунидан бошлаб туман партия кенгаши яна бир таклиф билан чиқди. Бўлимимиз тасарруфидаги муассасаларда меҳнат қилаётган партия аъзоларини ягона маорифчилар ҳудудий бошланғич партия ташкилотига бирлаштиришдан ва унинг ҳамма ишлардан озод қилинган котибини маош билан таъминлашдан иборат бу таклифни мактаб раҳбарлари кенгаши муҳокамасига ҳавола этдик. Раҳбарларимиз уни мамнуният билан қабул қилдилар. Ишончим комилки, тез кунда маорифчилар орасида партия сафига кирувчилар сони кўпаяди.

Айнан мана шу тадбирни Ўзбекистон Олий Мажлисига сайловлар олдидан ўтказилиши ҳам мақсадга мувофиқдир.

Бир сўз билан айтганда Ўзбекистон ХДП туман кенгаши ва халқ таълими бўлими ўртасидаги ҳамкорлик кенгайиб бормоқда. Ўтказилаётган тадбирлар маорифчилар ўртасида партия обрў-эътиборини оширмоқда, партия аъзоларини ва унга хайрихоҳларни кўпайтирмоқда.

А. ТУХТАЕВ,
Қибрай туман халқ таълими бўлимининг катта инспектори.

ПАРТИЯ КЕНГАШЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИ

АНГРЕН. Шаҳар партия ташкилотининг Республика Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифалари ҳақидаги масала Ўзбекистон ХДП Ангрен шаҳар кенгашининг пленумида муҳокама этилди. Шаҳар партия кенгашининг биринчи котиби А. Кўкановнинг маърузаси ҳамда муҳокамада иштирок этганларнинг фикр ва мулоҳазалари асосида тегишли қарор қабул қилинди.

ҒАЗАЛКЕНТ. «Миллий истиқлол мафкураси ва уни ҳаётга тадбиқ этишда туман партия ташкилотининг вазифалари ҳақидаги» масала Бўстонлиқ туман партия кенгашининг пленумида муҳокама қилинди. Шу масала юзасидан Ўзбекистон ХДП туман кенгашининг биринчи котиби Р. Махаматов маърузаси тингланди. Пленум ишида вилоят партия кенгашининг биринчи котиби У. Турғунов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

БЎКА. Туман партия кенгашининг бўлиб ўтган пленумида Республика Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг сессиясида сўзлаган нутқи асосида туман партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди. Унда туман партия Кенгашининг биринчи котиби Б. Раҳмонқулов маъруза қилди. Муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

ЯНГИЙЎЛ. Бўлиб ўтган пленум қатнашчилари Ўзбекистон ХДП шаҳар кенгашининг биринчи котиби М. Исмоиловаиинг халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг сессияси материаллари асосида шаҳар партия ташкилотларининг вазифалари ҳақидаги маърузасини тинглаб муҳокама қилдилар. Муҳокама давомида партия ташкилоти олдида турган янги вазифаларни бажариш юзасидан бир қатор қимматли фикрлар ўртага ташланди. Пленум ишида вилоят партия кенгашининг биринчи котиби У. Турғунов иштирок этди.

ЯНГИБОЗОР. Ўзбекистон ХДП Юқоричирчиқ туман кенгашининг Пленумида ташкилий масала кўриб чиқилди. О. Толипов Янгибозор шаҳар фуқаролари йиғинининг раиси этиб сайланганлиги муносабати билан туман партия кенгашининг биринчи котиби вазифасидан озод қилинди. Илгари туман «Суръат» газетасининг муҳаррир ўринбосари бўлиб ишлаган М. Миркомилов район партия кенгашининг бюро аъзоси ва биринчи котиби этиб сайланди.

Пленумда вилоят партия кенгашининг биринчи котиби У. Турғунов нутқ сўзлади.

Сафларимиз кенгаймоқда

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн тўртинчи сессияси материалларини, унда республикамиз Президенти И. А. Каримовнинг сўзлаган ёрқин нутқини туманимиз меҳнаткашлари катта қизиқиш ва мамнуният билан кутиб олишди. Бўлиб ўтган сессия демократик ва ҳуқуқий давлат қуриш йўлидаги ғояни бир овоздан эътироф этди. Туман партия кенгашида ташкил этилган ташвиқотчилар ҳозир бошланғич партия ташкилотларида бўлиб, Президентимиз нутқида баён этилган асосий қоида ва хулосаларни шарҳлаб беришяпти.

Сессияда, айниқса, Ўзбекистон Олий Мажлисига сайловлар ўтказиш тўғрисидаги Қонуннинг қабул қилиниши партия ташкилотлари олдига янги, кўламли вазифаларни қўйди. Биз ўз ишимизни ана шу талаблар асосида ташкил этишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Ўтган йилнинг иккинчи ярмида туман кенгаши ижроия бюросининг қарори билан 13 та янги бошланғич партия ташкилоти рўйхатга олинди. Шулардан 9 таси ҳудудий партия ташкилотлари бўлиб, улар тумандаги деярли барча қишлоқларни ўз қамровига олган.

Бу ташкилий ишларимиз аҳоли ўртасида партиямиз нуфузини янада оширишда, давлатимизнинг ички ва ташқи сиёсатида, иқтисодий ижобий ўзгаришларини тарғиб қилиб боришда кенг имкониятлар яратмоқда.

Ўтган йил мобайнида партия сафига 100 дан ортиқ янги аъзолар қабул қилинди. Шуниси қувонарлики, янги аъзоларимизнинг кўпчилигини ёшлар, зиёлилар ташкил қилмоқда. Бу борада Навоий номли халқ корпорацияси, Сирғали ижара корхонаси, «Кенгес», Ш. Рашидов номли жамоа хўжаликлари, 81-автокорхона бошланғич партия ташкилотлари ҳамда Солдатский шаҳар ҳудудий партия ташкилотлари ибратли ишлар олиб бормоқдалар.

Биз тумандаги жамоат ташкилотлари билан бирга аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, миллий кадриятларимизни тиклаш, ёшлар тарбияси ва бошқа муҳим тадбирларни амалга ошириш борасида узвий ҳамкорлик олиб бормоқдамиз. Айниқса, туман меҳнат ва уруш фахрийлари кенгаши, қишлоқ оқсоқоллари билан олиб борилаётган ишлар яхши самаралар бермоқда. Биз бу ҳамкорликни ҳамма чоралар билан кенгайтириш ниятидамиз. Шунда биз бўлиб ўтган Олий кенгаш сессияси олдимизга қўйган вазифаларни шараф билан бажарамиз. Партиямизнинг обрў-эътиборини, нуфузини янада оширамиз.

Р. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ХДП Қуйичирчиқ туман кенгаши катта партия ташкилотчиси.

АМАЛИЙ ИШ — ИШОНЧ МЕЗОНИ

БУГУНГИ кунда ХДПнинг халқ орасидаги обрў-эътиборини ва нуфузини янада мустаҳкамлаш муҳим масала бўлиб турибди. Одамлар биздан қуруқ гапу ваъзхонликни эмас, амалий ишни кутишмоқда. Ишимизнинг қамрови ҳам, салмоғи ҳам шу билан ўлчаниши зарур. Юзма-юз мулоқотларни кенг йўлга қўйиш, одамлар қалбига йўл топиш, уларнинг ташвиш ва муаммоларини дилдан ҳис этиш, бозор муносабатларига ўтиш даврида ижтимоий ҳимоялаш, айниқса кам таъминланган оилаларга меҳр-мурувват кўрсатиш муваффақият мезони бўлиши мумкин.

Мана шундай хайрли ишга яқинда «Ёқуббек» хусусий корхонаси ва Ўзбекистон Халқ Демократик партияси туман кенгаши ҳамкорликда қўл уришди. Уларнинг ҳамкорликдаги қилган ҳаракатлари «Гулистон» маҳалласида истиқомат қилувчи ёлғиз она Фотима хола Шокирова хонадонига файз олиб кирди. Халқимизнинг унут бўлаётган хайрли ишларини ёдга солди.

Агар бундан 2 ой олдин Фотима хола хонадонига борсангиз астойдил ачинар эдингиз. Хоналари нураб, босиб қолиш ҳолига келган бу уйда одам яшайди десангиз ҳеч ким ишонмасди.

Қисқа вақт ичида бу ишбилармонлар эски қулаб ётган уйни бузиб, ўрнига уч хона олди айвонли янги замонавий уй қуришди. Ҳовли эса ободонлаштирилиб, янгидан девор тикланди, табиий газ олиб кириб, хоналар электрлаштирилди. Инсоннинг қўли гул эканлигига ўша ерда бўлган кишилар яна бир карра ишонч ҳосил қилдилар.

Бинони тиклаш ва атрофини ободонлаштириш учун ҳаммаси бўлиб 4 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди. Яқинда шу хонадонда ҳовли тўйи ўтказилиб, маҳалла аҳлига ош берилди. Шу куни Фотима холани кўрсангиз эди. Гўё ундан бахтли инсон йўқ эди. Барча йўқлаб келганларга ўз туғишганларидек муомалада бўлар, ўтказгани жой тополмасди. Етмиш ёшли онахон «Раҳмат», «Умрингиздан барака топинглар» дерди қайта-қайта. Шу кунги ҳовли тўйига туманимиздан жуда кўп фуқаролар ташриф буюрди. Келганларнинг кўпчилиги онани янги уй билан муборакбод этиб, ўз совғаларини топширдилар. Туман ички ишлар бўлими 6 та қандил-чироқ, туман ижтимоий таъминот бўлими ва масчити эса, ҳар бири биттадан гилам-палос ҳадя этдилар.

Фотима хола хонадонидаги бу тўй кўпчилик ёдидан чиқмайдиган воқеа бўлди. Барчанинг оғзида бу ишларга бош-қош бўлган «Ёқуббек» хусусий корхонаси ва Ўзбекистон Халқ Демократик партияси туман кенгаши ишбилармонларининг номлари фахр билан тилга олинди.

Биз, албатта бундай ташаббуслар, савобли ишлар кўпайишини истаймиз. Кам даромадли оилалар, муҳтожлар ғамхўрликлар билан қуршаб олинаётганини кўришган кишиларда ХДП ташкилотларига, унинг аъзоларига нисбатан ишонч ортади. Шу боис одамлар бизга эргашишади.

И. ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон Халқ Демократик партияси Пискент туман кенгаши ташкилотчиси.

● Сизда қандай таклиф бор?

ТАЖРИБАЛАРНИ ТИКЛАЙЛИК

Партия ишида озми-кўпми тажрибам бор. Авваллари ҳам котиблик қилганман. Маошни райкомдан олсак ҳам биз котиблар хўжаликда муайян ишга бош-қош бўлардик. Ёшлар маккажўхори ҳосили учун, партия аъзолари чорва маҳсулдорлиги учун жавоб берган пайтлар ҳали кўпчиликнинг эсидан чиққани йўқ. Мақтаниш эмасу, ўшанда вазифаларимизни қойил-мақом қилиб адо этардик.

Ўтмишнинг яхши тажрибаларидан фойдаланиш лозим. Шундай экан хўжаликлардаги Ўзбекистон ХДП бошланғич ташкилот котиблари муайян соҳа учун жавоб берсалар, деган таклифим бор. Бу ишни туман миқёсида амалга оширилса ҳам мақсадга мувофиқ бўлар эди, деб ўйлайман.

К. ТОШЕВ,
Зангиота туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги бошланғич партия ташкилоти котиби.

ФАОЛЛАР НАМУНА КЎРСАТСА

Партиявий ишлар, партия ташкилотларининг таъсирчанлиги уларнинг мавкеини янада ошириш учун Ўзбекистон ХДП аъзолари кўпроқ меҳнат қилишлари керак. Сир эмас, айрим партия ташкилотларида бир оз сусткашликка йўл қўйилмоқда. Энди бу услуб ярамайди. Биз партия аъзолари бир ёқадан бош чиқариб, ҳамкорликда астойдил меҳнат қилишимиз, ташаббус кўрсатиб ишлашимиз лозим. Бу борада биз раҳбарлар, фаоллар намуна кўрсатмоғимиз, сўз билан иш бирлигини амалда исботлашимиз керак.

Б. РАҲИМОВ,
Тошкент туманидаги Юнусобод қишлоқ кенгаши раиси.

МАЪРИФАТ КУНИ

Авваллари иқтисодий, сиёсий ўқув кунлари ҳафтанинг аниқ бир кунларида ўтарди. Бу ва бошқа партиявий тадбирлар давомида кўпчилик ўз билимини оширар, билмаганини билиб олар эди.

Менинг назаримда ҳозир аниқ мавзу ёки жадвал йўқ. Партиявий тадбирлар жуда кам ўтказилмоқда. Республикамиз Мустақиллигини мустаҳкамлаш, унинг иқтисодий қувватини ошириш лозим бўлган мана шу кезлар иқтисодий ўқувнинг аҳамияти жуда катта. Шуни эътиборга олиб, вилоятимизда ҳафтанинг муайян кунини Маърифат куни деб эълон қилишимиз керак деб ўйлайман. Тошкент вилояти Ҳокимлиги ўтган йилнинг кузида жума кунлари бир қатор эсда қоладиган тадбирлар ўтказди. Лекин, яхши бошланган иш изчил давом этмаяпти.

Менинг таклифим: Жума — маърифат куни бўлсин. Турли тадбирларни ҳам айнан мана шу кунга режалаштирсак айни муддао бўларди.

Н. ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон ХДП Бўстонлиқ туман кенгашининг котиби.

МУНТАЗАМ ЧИҚСА ДЕЙМАН

«Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталарида чоп этилаётган «Эътиқод» ва «Товарищ» саҳифаларини чиқаришда ўтган йили бироз узилишлар бўлди. Янги йилда улар мунтазам чиқса дейман.

Шу ўринда яна бир таклифим бор: Ўзбекистон ХДП Тошкент вилояти кенгаши катта куч. У вақти-соати билан ўз мустақил газетасига эга бўлиши керак.

У. АБДУМАЛИКОВА,
Ўзбекистон ХДП Чиноз туман кенгашининг масъул ходими.

Саҳифани Ўзбекистон ХДП Қибрай туманни биринчи котиби, Тошкент вилояти кенгашининг жамоатчи мухбирлари ҳайъатининг раиси Раҳматилла Шералиев тайёрлади.

• БУ АЗИЗ ВАТАН—БАРЧАМИЗНИКИ!

МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК—БИЗНИНГ БОЙЛИГИМИЗ

Мустақил, демократик ва кўп миллатли республикамиз ўзининг учинчи йилига қадам қўйди. Ёш давлат олдида кўпдан-кўп иқтисодий ва сиёсий муаммолар турипти. Уларни тинчлик ва барқарорлик ҳукм сурган шароитда бартараф этиш мумкин. Бунга 22 миллионли Ўзбекистон халқининг аҳил ва иноқ оиласи кафолат бўлиши шубҳасиздир.

Улкан кўп миллатли оиламиз тўғрисида гапирар эканмиз, Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг яқинда бўлган ўн тўртинчи сессиясида айтган гаплари беихтиёр ёдга тушади: «Кўпчилик қўшниларимиз биздаги тинч-тотувликни, сиёсий барқарорликни, иқтисодий ислоҳотларнинг шошилмасдан, босқичма-босқич амалга оширилаётганини эътироф этмоқда». Ёш давлатнинг ривожланишидаги бундай барқарорликка шубҳасиз Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси асос бўлиб турипти. Бу Конституциянинг бир йиллигини биз яқинда тантанали равишда нишонладик.

Ўзбекистон Республикасининг конституциявий принципи республикада истиқомат қилаётган миллатларнинг тенг ҳуқуқлилиги, бир-бирини ҳурмат қилиши, дўст, иноқ бўлиб яшашига асосланади. Конституциямиз принциплари Тошкент вилояти худудида айниқса яққол кўзга ташланади. Вилоятда инсон ҳаётининг ҳамма соҳаларида кескин ўзгаришлар юз бермоқда. Бу ўзгаришларда ўнлаб миллат ва элатларни ўз ичига олган вилоят миллий таркибининг ҳам аҳамияти катта.

Вилоятнинг туб аҳолиси билан бирга бу ерда 300 мингдан ортиқ руслар, 100 минг татарлар, 70 мингдан ортиқ корейслар, шунингдек 300 мингга яқин қозоқлар яшайди. 1989 йилдагига нисбатан (ана шу йили аҳоли рўйхати ўтказилган эди) тожиқ миллатига мансуб аҳоли сони 95 минг кишига кўпайди.

Биргина Ангрен шаҳрининг ўзида ҳозир 20 мингга яқин тожиклар бўлиб, улар бошқа миллатлар — ўзбеклар, қозоқлар, руслар, корейслар, немислар, қрим татарлари билан бирга дўст-иноқ, тинч-тотувликда ягона оила сифатида яшамоқдалар. Уларнинг ҳаммасини муштарак бир мақсад — тинчликда меҳнат қилиб, фарзандларни хотиржамликда ўстириш фикри бирлаштириб туради. Қозоқ аҳолисининг жойлашиш географияси анча кенг, деярли барча шаҳар ва туманларда бу миллат вакиллари яшайдилар. Шунингдек татарлар ҳам кўп сонли аҳоли гуруҳига киради — улар сони 100 мингдан ортиқдир. Қрим татарларига келсак шуни таъкидлаш керакки, улар Ўрта Осиёга зўрлаб кўчириб келинган эди. Оғир уруш йиллари меҳмондўст ўзбек халқи қрим татарлари билан, шунингдек бошқа миллат вакиллари билан топган нонини баҳам кўрди ва уруш ҳамда урушдан кейинги йилларнинг қийинчиликларини биргаликда бошидан кечирди. Аслида қрим татарлари Ўзбекистонда ўзларининг иккинчи ватанларини топдилар. Ҳозир уларда ўз тарихий ватанларига қайтиш имконияти пайдо бўлди. Шунинг учун айни пайтда Қримга қайтишни истаганлар учун бу имконият яратиб берилган.

Асримизнинг 40-йилларида Узоқ Шарқдан Ўзбекистонга кўчирилган корейс аҳолиси ҳам бу ерда ўзининг иккинчи ватанига эга бўлди ҳамда Тошкент вилоятида мустаҳкам ўрнашиб қолди. Бу ерда улар Юқоричирчиқ, Ўртачирчиқ, Қуйичирчиқ ҳамда бошқа туманларда бадавлат хўжаликларни вужудга келтирдилар. Вилоятда ҳаммаси бўлиб 73 минг корейс истиқомат қилади. Шунингдек бизда украинлар, беларуслар, грузинлар, озарбайжонлар, литваликлар, молдаванлар, латишлар, қирғизлар, арманлар, туркманлар, эстонлар, греклар, курдлар, яҳудийлар, эронликлар, уйғурлар, бошқирдлар ва бошқа миллат вакиллари бор. Барқарор миллатлараро вазият туфайлигина уларнинг ҳаммаси ўзларини она юртларидагидек тинч, хотиржам ҳис этмоқдалар. Шуни таъкидлаш керакки, кўпчилик миллатларнинг сони кейинги йилларда ортди. Кўпайиш асосан табиий ўсиш ҳисобига юз берди. Айниқса ўзбеклар, қозоқлар, қирғизлар, тожиклар, татарлар ва бошқаларда ўсиш даражаси юқори бўлди.

Вилоятнинг кўп миллатли таркиби ҳақида тўхталар эканмиз, «соф миллат» бўлишини ёқлаб чиққан норасмийлар деб аталган гуруҳлар беихтиёр эсга келади. Улар республика субъекти сифатида Ўзбекистоннинг барча халқини эмас, балки биргина «ерли» миллатни кўришни истагандилар. Улар миллатларнинг мустақиллик ҳуқуқини ана шундай чекланган позициядан туриб талқин қилишади, гўё бу ҳудудда ўлкага номи берилган миллатгина бу ҳуқуқдан фойдаланиши мумкин. Бу хилдаги ёндашув республикамиз Конституциясига тўғри келмайди. Асосий Қонунимиз барча миллатларнинг меҳнат қилиш ва билим олиш борасидаги тенг ҳуқуқлилигини кафолатлайди. У одамлар ўртасидаги ҳар қандай қарама-қаршилик ва нотенгликни инкор этади. Бу ўринда Президент Ислом Каримовнинг Олий Кенгаш сессиясида айтган қуйидаги доно гапларини келтириш жоиздир: «Лекин ана шу барқарорликни кўролмайдиганлар, ҳасад билан қарайдиганлар ҳам оз эмас. Очиғини айтадиган бўлсак, бизнинг иккита чинакам бойлигимиз ғанимларимизга тинчлик бермайди, уларнинг уйқусини бузади.

Биринчиси — Ўзбекистондаги миллатлараро, фуқаролараро ҳамжиҳатлик, жипслик ва тотувлик...»

Кейинги вақтда ёш мустақил давлатимизнинг душманлари русийзабон аҳолининг Россиянинг айрим минтақалари ва МДҲ мамлакатларига ёппасига кўчиб кетаётганлиги ҳақидаги миш-мишларни тарқатмоқдалар. Русийзабон аҳолининг кўчишини умуман инкор қилиб бўлмайди, лекин у оммавий тусда эмас. Кўп ҳолларда пенсия ёшидаги, кекса одамларнинг ўз бола-чақалари, қариндош-уруғлари билан қўшилиш ниятида кетаётганлиги аниқдир. Лекин иккинчи томондан русийзабон аҳолининг бизнинг республикамизга, шу жумладан Тошкент вилоятига анча миқдорда келаётганлигини ҳам инкор этиб бўлмайди. Ўзбекистондан кетаётганлар билан кўп бор қилинган учрашув ва суҳбатлардан шу нарса аён бўладики, бирон-бир фуқаро бу ерда на миллий, на диний, на ижтимоий ёки ишга доир камситилишга дуч келмаган. «Барқарор вазиятни бузиш мақсадида олдимизга ҳар хил сунъий қийинчиликлардан ғов қўйиш, тазйиқ-пўписалар қилиш, иғво-бўҳтон гапларни тарқатиш... ўртамизга қарама-қаршилик, низо уруғларини сепиш ва ҳоказо нопок уринишлар, хатти-ҳаракатлар кам эмас» — деб жуда тўғри кўрсатди Президент Ислом Каримов ўша нутқида. Бу борада ғанимларимизнинг ҳамма хатти-ҳаракатлари беҳудадир.

Ташкилотлар, шаҳарлар ва туманларнинг раҳбарлари, шунингдек Тошкент вилоятидаги етакчи мутахассислар миллий белгисига қараб эмас, ишчанлик ва касб маҳоратларига қараб лавозимларга тайинланаётганликлари, бу лавозимларда руслар ҳам, корейслар ҳам, қозоқлар ҳам, тожиклар ҳам, татар ва арманлар ҳам, бошқа миллат вакиллари ҳам борлиги тенг ҳуқуқлиликнинг яққол намунаси эмасми?

Кўпгина шаҳар ва туманлардаги кўчалар, мактаблар, майдонлар, кутубхоналар, хўжаликлар рус ёзувчилари, қозоқ, тожик, татар маърифатпарварлари, жаҳон адабиёти классиклари, бизнинг замондошларимизнинг номи билан аталаётганлиги уларга бўлган чуқур ҳурмат-эҳтиром рамзидир. Биргина Олмалиқ шаҳрида бундай жойлар 60 дан ортиқдир. Булар қозоқ ёзувчиси Абай, татар шоири Абдулла Тўқай, Улуғ Ватан уруши қаҳрамони рус учувчиси Николай Гастелло номига қўйилган кўчалар, Сергей Есенин номидаги кутубхона ва ҳоказолардир.

Ангрен марказидан қозоқ халқ оқини Жамбул, тожик шоир ва ёзувчилари Лоҳутий, Садриддин Айний кўчалари ўтган. Чирчиқ шаҳридаги бир қатор кўчалар ана шу шаҳар солномасида яхши из қолдирган одамларнинг номи билан аталди. Чунончи собиқ Хлопковая кўчаси ва унга яқин бошқа кўчалар Афғонистонда ҳалок бўлган байналмилалчи жангчилар Владимир Першин ва Александр Гуляев номи билан аталди. Шунингдек Степная ва Лесная кўчалари жанговар милиция постида ҳалок бўлган Александр Шестаков ҳамда Чирчиқ шаҳрининг биринчи бунёдкорларидан бўлган Петр Едолькин номини олди.

Бўстонлиқ туманидаги бир қанча кўчалар турли хил миллат вакиллари номи билан аталмоқда. Чунончи Товоқсой қўрғонида афғон ерида ҳалок бўлган қозоқ Элдор Асанов, Бурчмулла қишлоғида тожиқ Жўра Тўсметов номли кўчалар бор. Тожик деҳқони Толиб Назаров номи вафотидан кейин Нанай қишлоғидаги хўжаликлардан бирига берилди.

Қуйичирчиқ туманидаги кўпгина мактаб, кўча, хўжаликларнинг бўлимлари бу ерда яшаб ўз даврида ҳалол меҳнат қилган кишилар — корейс Пак Хан Сон, Н. Пак, П. Дё, Ан До Су, қозоқлар У. Марбеков, Ж. Жабаев, З. Толхаев, руслар Е. Уткин, В. Коломейцев, қрим татарлари Мустафо Чачи, Султон Аҳмедхон ва бошқалар номидадир.

Тил билган эл билади, дейди халқимиз. Тилни билиш кишини маънавий бойитади. Давлат тилини яхши билиш турли миллат кишиларини бирлаштиради, уларга қийинчиликларни биргаликда бартараф этишга ёрдамлашади. Бу тўрт йил муқаддам республикада қабул қилинган Давлат тили тўғрисидаги қонунга ҳам тўла таалуқлидир. Ўзбек тилини ўрганиш бир неча йилга мўлжалланган. Лекин ҳозироқ вилоятимиздаги юзлаб кишилар бу тилни жуда яхши эгаллаб олганлар. Бу ҳол уларнинг ерли аҳоли билан муомала қилиши ва бир-бирини тушунишини анча енгиллаштирмоқда. Давлат тилини ўрганиш, равшанки, ўз она тилини яхши билиш ва унда таълим олишни инкор этмайди. Бизда ерли бўлмаган миллат одамлари маданий эҳтиёжларини иложи борича кўпроқ қондириш борасида муайян иш қилинмоқда. Тошкент вилоятида яшаётган халқларнинг тилларида ўқитиш деярли ҳамма шаҳар ва туманларда олиб борилмоқда. 829 та мактабдан 404 тасида таълим ўзбек тилида олиб борилса, қолган мактабларда рус, қозоқ, тожик, қирғиз тилларида ўқитилмоқда. Вилоятдаги айрим мактабларда қрим татар, корейс, уйғур, немис ва бошқа тилларда факультативлар ишлаб турипти. Чунончи Бекобод шаҳридаги 6 та мактабда таълим ўзбек тилида олиб борилмоқда, 5 та мактабда рус тилида, 5 та мактабда ўзбекча-русча аралаш таълим йўлга қўйилган. Шаҳардаги 3 та мактабда факультатив сифатида араб тили, яна 2 та мактабда корейс тилидан сабоқ берилади. Чирчиқда ўзбек, рус, қозоқ, тожик тилларида таълим бериш йўлга қўйилган. Бир қатор мактабларда араб ёзуви ўрганилади, қрим татар ва корейс тиллари ўргатилади.

Вилоятимизда кўп йиллардан буён 15 та байналмилал ва миллий-маданий марказлар самарали иш олиб бормоқда. Улар миллий маданият, миллий анъаналар, урф-одатлар, байрамлар, халқ оғзаки ижоди ва тарихи билан ўз миллати кишиларини ошно қилиш, байналмилал қардошлик ва ўзаро ҳурмат руҳида тарбиялашдек олижаноб вазифаларни мақсад қилиб қўйган.

Миллатлараро муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш юзасидан Янгийўл шаҳри мактабларида муайян иш олиб борилмоқда. Шаҳардаги барча 14 та мактабда ўқувчилар ва ота-оналардан сўров ўтказилди. Сўров натижасида бир неча ўрта мактабларда татар ва қрим татар тиллари бўйича факультативлар очилди, немис ҳамда корейс тилларини ўрганиш бўйича якшанба куни ишлайдиган мактаблар фаолият кўрсата бошлади.

Қибрай туманидаги 45 та мактабдан 12 таси ўзбекча-русча, 10 таси ўзбекча-қозоқча, 4 таси қозоқча ва биттаси ўзбекча-тожикча мактабдир. Бўстонлиқ туманидаги 50 та ўрта мактабдан 12 тасида таълим ўзбек тилида, 15 тасида қозоқ тилида, 4 тасида рус тилида, 5 тасида тожик тилида олиб борилади. 2 та мактабда ўқувчиларга қозоқча-русча ва 2 та мактабда қозоқча-қирғизча таълим йўлга қўйилган. Шундай қилиб аҳоли зич жойлашган минтақамизда яшовчи миллатларнинг деярли барча тилларидаги ўқув юртлари вилоятимизда бир-бирлари билан тенг ҳуқуқда иш олиб бормоқдалар.

Ҳозирги вақтда миллатлараро муносабатлар қандай омиллар асосига қурилмоқда? Аввало тенг ҳуқуқлилик, вилоятимиздаги барча миллатларнинг бирлиги ва дўстлиги, бир-бирини тушуниши ва ҳурмат қилиши принциплари асосида қурилмоқда. Бу дегани ўз яшаётган республикангни, атрофингдаги кишиларни туб миллат тилини, унинг анъаналари ва урф-одатларини умуман биргаликда яшаш учун керак бўлган ҳамма нарсани ҳурмат қилиш демакдир. Ҳар биримиз ана шу ҳаётий қоидаларга риоя этсак тинч яшаб меҳнат қиламиз, фарзандларимизни хотиржам вояга етказамиз, эртанги кунга ишонч билан боқамиз.

М. ЮСУПХУЖАЕВ,
М. ТОНКОНОГОВ.

• *Навоий номидаги республика Давлат мукофотига номзодлар*

НАФОСАТ ВА ФАСОҲАТ ДОСТОНИ

Адабиётимизда шеърий роман яратиш ғояси кўпдан бери яшар эди. Шундай романлар яратишга уринишлар ҳам бўлди. Таниқли шоиримиз Барот Бойқобиловнинг Алишер Навоий ҳақидаги тўрт китоб — «Нотинч Хуросон», «Шукуҳли карвон», «Сокин Хуросон», «Қонли Хуросон»дан иборат навоийномасини бу соҳадаги жиддий уриниш деб қараш керак бўлади. Муаллифнинг ўн йиллик тинимсиз ижодий меҳнати, бизнингча, бекор кетмаган. Навоийнинг мураккаб ҳаёти, ижодий йўли, даври ҳақида бир бутун, яхлит катта шеърий асар яратилди.

Муаллифнинг бош мақсади улуғ ўзбек шоири ва давлат арбоби, улкан олим ва маданият ҳомийси, номи элларда ва тилларда достон бўлган буюк шахс — Навоий ҳаётини, унинг ўз замондошлари, темурий ҳукмдорлар билан бўлган мураккаб муносабатларини, шоир сифатида унинг қандай машаққатлар билан ўлмас асарлар яратганини бадиий тасвирлаб бериш эди. Барот Бойқобилов шу мақсадига эриша олдими ёки эриша олмадими? Улуғ шоир ва давлат арбоби Навоийнинг мураккаб ва серқирра тимсоли яратилдими ёки яратилмадими? — деган саволлар туғилиши табиий. Бу саволга фақат ижобий жавоб бериш мумкин.

Муаллиф ўттиз беш минг мисрадан иборат навоийномасининг биринчи достони — «Нотинч Хуросон»да Навоийнинг туғилиши ва ҳаётини, турли синовларга дуч келган болалик йилларини, иккинчи достони — «Шукуҳли карвон»да унинг серташвиш йигитлик даврини, учинчи достони — «Сокин Хуросон»да сиёсий, маданий ва адабий фаолиятининг етук палласи — вазирлиги, маданият аҳлларига ҳомийлиги, «Хамса»ни яратиш жараёнини ва ниҳоят, тўртинчи достони — «Қонли Хуросон»да сиёсий иғволар ва зиддиятлар авж олган бир пайтда шоир кексалиги қандай кечганини, шу даврда Навоий ҳаётида юз берган энг характерли ва таҳликали воқеалар орқали тасвирлаб бера олган. Бунинг учун у ҳар хил адабий воситалардан фойдаланиши мумкин эди. Аммо бунинг учун у биринчи қилиб тарихийлик мезонини танлаган. Навоий ҳаётини у аввало тарихий-адабий манбалар асосида тасвирлашга бел боғлаган.

Шу маънода Б. Бойқобилов Навоий ҳаёти ва ижоди ҳақида энг ишончли ёзма манбалар ҳисобланган Хондамирнинг «Макоримул — ахлоқ», Давлатшоҳ Самарқандийнинг «Тазкиратуш — шуаро», Абдулмўминхоннинг «Томут — аттаворих», Бобурнинг «Бобурнома», Жомийнинг «Хирадномаи Искандарий», Ҳусайн Бойқаронинг «Рисола», айниқса, улуғ шоирнинг ўзининг «Хамса», «Хазойинул — маоний», «Мажолисун — нафоис», «Лисонут — тайр», «Муҳокаматул — луғатайн» каби асарларидан ғоят самарали фойдаланган. Айни вақтда унинг навоийномасидаги бадиий таҳлил ва тахминларини ўзбек навоийшуносларининг тадқиқотларисиз, улардан ташқарида тасаввур этиш ҳам қийин.

Бу деганимиз Б. Бойқобилов тарихий факт ва манбаларга ижодий муносабатда бўлмади деганимиз эмас. У хоҳ шоир болалигини қаламга олсин, хоҳ йигитлигини, хоҳ золим подшоҳ Абу Саиднинг ёш шоирга зуғум кўрсатиб, Самарқандга кетишга мажбур этганини тасвирласин, хоҳ Ҳусайн Бойқаро саройидаги сиёсий, маънавий вазиятни, унинг Мажиддиддин, Низомулмулк каби амалдорларнинг Навоийга нисбатан доим душманлик ҳолатида бўлганини ҳикоя қилсин, — ҳамма ўринда ушбу ҳодисаларни бадиий жонлантиришга, узоқ тарихнинг аниқ манзараларини чизишга интилади.

Масалан, Ҳусайн Бойқаро янги тахтга ўлтирган вақтда Ҳиротда халқ ҳокимиятдан норози бўлиб, қўзғолон кўтарар экан, подшоҳ уни дарҳол аёвсиз бостирмоқчи, қўзғолончиларни эса жазоламоқчи бўлади:

У деди: «— Исённи бостирмоқ даркор.
Улус салтанатга бўлмас ҳукмдор.
Халойиқ энг олий жазога лойиқ,
Жазо билан қарор топғай ҳақойиқ».

Мажиддиддин ҳам уни қўллаб-қувватлайди:

«— Қилични суғурмак лозим қиндин.
Зангларн ювилсин улус хунидин».

Тарихий манбаларда бу воқеа тепасида Мажидиддиннинг бўлган-бўлмагани ҳақида маълумот йўқ. Лекин, Навоий бўлган. Шоҳ ўша қўзғолонни бостиришни Навоийга топширган. Бу ҳақдаги маълумотлар манбаларда жуда қисқа ва умумий тарзда баён этилган. Б. Бойқобилов эса шу қўзғолон муносабати билан шоҳ ҳузурида юз берган суҳбатни муҳим бир адабий саҳнага айлантирган. Бу ўринда Навоий донишмандлик кўрсатиб, босиқлик билан шоҳга халқни жазолашга шошмасликни, қолаверса бу қўзғолон сабабларини ўрганиб, сўнг бунга тадбир кўришни маслаҳат беради:

«— Жазо чорасини кўрмасдан бурун
Ғалаён сабабин англамак мумкин.
Эътимодли беклар бўлсалар ризо,
Билсангиз, — не сабаб қўзғолди низо?
Халойиқ беҳуда кўтармағай бош,
Беҳуда олмағай қўлларига тош...»

Навоий ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ ва улуғ шоир таржимаи ҳолида, мактаб дарсликларида қайд этилган кўпгина муҳим воқеа ва ҳодисалар бу китобларда янгидан бадиий кўркамликда баён қилинган. Яъни муаллиф Навоий билан боғлиқ тарихий маълумотлар доирасида, уларнинг асири бўлиб қолмаган.

Б. Бойқобилов «Навоийнома»сининг тўрт китоби ҳам завқ билан, силлиқ ўқилади. Муаллифнинг катта ютуғи мумтоз адабиётимиздаги достончиликни, Навоий ибораси билан айтганда, «маснавийнинг услуби»ни тирилтириш, уни ҳозирги давр китобхони дидига мослаб янгилаш ва ривожлантиришдир. Муаллиф ҳатто ўз достони услубининг Навоий достонлари услуби билан туташиб кетишни хоҳлайди. Масалан, «Ҳайратул аброр»да:

Йўқ эди бош қошиғали фурсатим...» — деган мисра бор. III-китобнинг 386-бетида:

Бошини қашишга фурсати йўқдир», —

деган мисрага дуч келамиз. Хуросон мадҳида «Садди Искандарий»да:

Хуросон бадандур, Ҳири жон анга;
Ҳири жон, бадандур Хуросон анга —

деган байт мавжуд. Шунга яқин фикр III-достонда:

Хуросон тан эрса, улус анга жон;
Жонсиз ўлук тандур тахти Хуросон, —

шаклида ифодаланган. Бундай яқинликни ёмонликка йўйиш тўғри эмас. Чунки навоийвор ғоялар навоиёна бадиий сатрларда шеърга солиниши бу ўринда айб эмас, ўринли.

Б. Бойқобилов достонларининг яна бир фазилати уларда асар қаҳрамонларининг ички ҳолатларини очишга кенг ўрин берилганидир. Маълумки, жиддий асарни бусиз тасаввур этиш мумкин эмас. Тўрт достон сюжети ҳам ички зиддиятларга, қора кучлар билан адолат ва маърифат тарафдорлари ўртасидаги, темурийлар билан темурийлар орасидаги ихтилофларга асосланган. Бу достонларда Навоий Абу Саид томонидан қатл этилган тоғалари — Кобулий ва Ғарибийлар фожиасига қандай йиғласа, Самарқандда бевақт вафот этган истеъдодли дўсти Мирзобекнинг ўлимидан ҳам қайғуриб, дарё-дарё кўз ёшлари тўкади. Улуғ шоир дўсти, устози Абдураҳмон Жомийнинг дафн маросимида бошидан қандай мушкул ва оғир ҳолатларни кечирган бўлса, Мўмин Мирзонинг ўз бобоси, мамлакат подшоси Ҳусайн Бойқаро томонидан фармон бериб ўлдирилиши хабарини ҳам у ич-ичидан фарёд қилиб, куйиб-ёниб эшитади. Душманлар макрига илинган, кекса ҳукмдор сафардан қайтган Навоийга:

«— Алишербек, нима қилиб қўйдим, дод.
Кўксимни тешмоқда алам ва фарёд», —

деб хитоб қилар экан, шоир бундан ҳам қаттиқ изтиробга тушади. Бу ўринда Султон Ҳусайн Бойқаро кечинмалари Навоий достонларидагидек унинг ўз тилидан катта санъаткорлик билан тасвирланган дейиш мумкин:

«— Тангри дилга шафқат солса,
на бўлғай?
Омонат жонимни олса, на бўлғай?
Ғамларим қилдирмай мунча қиёмат,
Ҳаётимга этса, кошки, хиёнат.

Алишербек, қандай ювай бу доғни?
Қандай қилиб кўтарайин бу тоғни...?»

Навоий «Сабъаи сайёр»да Баҳромнинг Дилоромдан ажралгандаги дардларини, «Лайли ва Мажнун»да икки севишган қалб фожиаларини ҳам шу хил услубда, шундай ҳиссий кўтаринкилик билан ифодалаган эди.

Навоийноманинг сўнгги қисмлари — «Сокин Хуросон» ва «Қонли Хуросон»да Б. Бойқобилов Навоий ҳақида асар ёзган кўп шоир ва адиблардан фарқли ўлароқ улуғ шоирнинг ижод онларини, хусусан, «Хамса», «Лисонут — тайр» каби буюк асарларининг яратилиш, «Хазойинул—маоний» девонининг тузилиш жараёнларини, шу вақтдаги муаллиф ҳис-туйғуларини беришга ҳам катта аҳамият қилган. Шундай сониялардан бирининг тасвирига қаранг:

Тўлғин ижод билан ўтар кунлари.
Роҳатин унутган қалб тўлқинлари.
Сўз дурин тизади ғазал ипига.
Қоғоз безанади илҳом сепига.
Сокин хона ичра қуш каби тутқун.
Азобдан тўлғанар дил ўқтин-ўқтин.
Боғ ҳуснига боқиб ўксинар бу дам.
Хазон тушган каби қалб боғига ҳам.
Дил розин айтмоққа дилнавози йўқ.
Жон дардин демоққа чорасози йўқ...

Чиндан ҳам шундай. Шоир асарларининг кўплари замондошларидан озор чекиб, узлатга чекинган пайтларида яратилган, унинг энг яқин дўстлари қалам, қоғоз бўлиб қолган ҳоллар беҳисоб эди. Мазкур достонларда Навоий образи ҳам шоир, ҳам олим, ҳам адолатли давлат арбоби сифатида анча мукаммал чизиб берилган.

Б. Бойқобилов ҳассос шоир. У шеъриятда нафосатни севади. Унинг шеърий услубига хос хусусиятлардан бири чиройли ва ёрқин ташбеҳларни кашф этиш, яхшиликни, улуғ кишилардаги олийжаноб фазилатларни, табиат гўзалликларини фасоҳат билан таъриф ва тавсиф этиш, бунда ёрқин истиора ва муболағалар қўллашга эрк бериш, қофия ва радифларнинг тўлиқ, оҳангдор бўлишига жиддий эътибор бериш, — десак хато бўлмас.

Б. Бойқобилов достонларида ҳозирги ўзбек адабий тили учун хос бўлмаган ихрож, санг, гом, дур (узоқ), талх, пиронсол, имдод, килк каби сўзлар ҳам қўлланадики, бу — мазкур достонларни XV аср ҳаёти, тили ва услубига қисман яқинлаштириш учун қўлланган усул ҳисобланади. Шоир Мажидиддин қурган базмни таърифлаб:

Мусиқа авжида, ҳофизлар хушхон,
Куй, қўшиқ мавжида замину замон —

деб ёзар экан, байтдаги муболаға ҳам китобийликнинг, муболағани баъзан ҳаддан ошириб юбориш — иғроқ санъатининг кўриниши деб ўйлаймиз.

Умуман олганда Барот Бойқобиловнинг тўрт достондан ташкил топган навоийномаси ҳозирги ўзбек шеъриятидаги ўзига хос янги бир ҳолисадир. Жамоатчилик бу асарни Навоий номидаги республика Давлат мукофотига тавсия қилиб, тўғри иш қилгаи. Шоирнинг Навоийга улуғ муҳаббат билан яратган бу асари шундай мукофотга лойиқдир.

Абдуқодир ХАЙИТМЕТОВ,
Тўра МИРЗАЕВ,
Беруний номидаги Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотининг лауреатлари.

• *Янги китоблар*

ИЗЛАНИШЛАР МАҲСУЛИ

Яқинда Усмон Носирнинг машаққат тўла ҳаёт йўлига бағишланган янги китоби ўқувчилар қўлига тегди (Наим Каримов, Усмон Носир. Т. 1993 й. «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни, ҳажми 7,4 б. т. 25 000 нусха). Китоб истиқлол фидойилари туркумидан нашр этилган бўлиб, унда шоир билан боғлиқ, ҳали бизга маълум бўлмаган ҳужжатлар, хотиралар талайгина.

Ўқувчилар китобнинг дастлабки саҳифаларидаёқ муаллифнинг машаққатли изланишларини сезмаслиги мумкин эмас. Муаллиф ҳаётий лавҳалар, архив ҳужжатлари, хотиралар ва ривоятлар воситасида шоирнинг ўзига хос ҳатти-ҳаракати, ижод қилиш манераси, шўх ва тиниб-тинчимас табиати, қўйингчи, ҳақиқий қиёфасини чизиб беради. Албатта муаллиф бунга осонликча эришмаган: у кўплаб архив материалларини титкилаш, гувоҳлар суҳбатини олиш, тинимсиз изланишлар самарасидир. Муаллиф мавжуд материалларни қандай бўлса шундайлигича беришни ўзига эп кўрмайди. Уларни «чиғириқ»дан ўтказади, чоғиштириб кўради, тўғри чиққанини олади. Ҳақиқат — муаллифнинг асосий мезони бўлиб хизмат қилади.

Китоб шартли равишда икки қисмга ажратилган. Биринчи қисмда Усмон Носир яшаган муҳит манзараси чизилади, Усмоннинг болалик йиллари, тўрт ёшлигида отадан етим қолиши, оила бошига тушган қийинчиликлар, илмга, адабиётга бўлган ҳаваснинг уйғониши, мактаб-интернатда олган таҳсили, шеърият оламидаги дастлабки «тета-поялари»ни тўлқинланмай ўқиб бўлмайди, бу ҳаётий лавҳалар ҳар бир ўқувчи қалбига ларза солади.

Иккинчи қисмда Усмон Носирнинг Москвада ва Самарқанд университетида ўқиган йиллари, у ерда татар шоири Муса Жалил, рус ёзувчилари ва бошқа кўплаб маданият арбоблари билан қизиқарли учрашувлари таъсирли эпизодларда ҳикоя қилинади. Самарқанд университетида ўқиган йиллари Усмон Носир ижоди учун анча сермаҳсул давр бўлган, шу даврда у шеърий тўпламларини нашр эттиради, драматик асарларини ёзади. Муаллиф ўқувчини шоирнинг ижодий лабораториясига олиб киради, унинг ифода услублари, образ яратиш маҳоратини очишга эришади. Ўша даврдаги Самарқанд адабий [illegible] Отажон, Абдулла Жамол, Иброҳим Назирий, Амин Умарий, Фотиҳ Ниёзий ва бошқалар)нинг Усмон Носир ижодига кўрсатган таъсири «теша тегмаган» далиллар орқали таърифлаб берилади. Муаллиф шоирни бутун борлиғи билан кўрсатишга ҳаракат қилади, унинг характеридаги айрим салбий нуқталар ҳам очиб бериладики, булар шоирнинг қийин ва мураккаб муҳитда ўсганлиги билан изоҳланади. «Усмон Носир излар босилган қорли йўлдан кетувчи инсон эмас эди. У панд-насиҳатларни эътироф этмайдиган, ўз билганидан қолмайдиган, ўта қайсар, ўта шўх, ўта олов йигит эди» (194-бет). Яхши гулнинг тикани ҳам бўлади, деган ибора бекорга айтилмаган экан.

Китобнинг яна бир жозибали жиҳати — унда Усмон Носир ҳаёти ва ижодий фаолияти билан боғлиқ тарихий суратларнинг берилишидир. Айниқса, шоирнинг оила аъзолари, адиблар, замондошлари билан туширилган тасвирлар жуда катта тарихий қимматга эгадир.

Бироқ муаллифга айтадиган мулоҳазаларимиз бор. Маълумки, китоб шоирнинг 1934 йилгача бўлган ҳаёти ва ижодий фаолиятини ёритади. Ўқувчида кейинги серташвиш ва таҳликали йиллари тўғрисида нега ҳеч гап ёзилмаган деган ҳақли савол туғилади. Қизиғи яна шундаки, бу даврда кечган қанчадан-қанча воқеалар узоқ вақт халқ назаридан пинҳон тутилган. Ҳозир эса уни очиқ-ойдин айтиш пайти келди. Аммо китоб негадир шоир фаолиятининг қизғин палласида узилиб қолган. Тўғри, бунга айрим сабаблар бўлиши мумкин, аммо улардан ўқувчини огоҳ қилиш керак эди. Биз китоб муқовасига чизилган расмни кўриб шоир ҳаётининг кейинги даврига ишора қилинган деб ўйладик. Афсус, китобда шоирнинг сўнгги йиллардаги ҳаёти ҳақида лом-мим дейилмаган. Турган гап, бу ҳол шоир ҳақида ёзилган мазкур жозибали ва сержило асар ўқувчи қалбида баногоҳ бир кемтик ҳис уйғотади. Умуман, бу китобнинг нашр этилиши адабиёт ихлосмандларига катта совға бўлиши билан бирга, айни вақтда ўз даврининг бегуноҳ қурбони бўлган истеъдодли ўзбек шоирининг номини авлодлар қалбида абадийлаштириш учун хизмат қилиши шубҳасиз.

Содиқ МУМИНОВ.

Рўйха... усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти—20.30. Босишга топширилди 22.00.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 17. I

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Сулола». Телефильм.
18.20 «Созандалар ҳақида ҳикоялар». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Қобил Усмонов.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.30 «Бунёдкор». «Қаршистрой»нинг 30 йиллигига.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Ислоҳот ва масъулият».
21.20 Аждодлар мероси. «Амир Темур».
21.55 «Ерга тегмагиз қизлар». Бадиий фильм.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Билиб қўйган яхши».
19.40 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.10 «Енгиндан сақланинг!».
20.40 «Аччиқ данак». Телевизион бадиий фильм.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан душанба, 17 январь куни «Орбита IV» кўрсатувлари соат 15.00 дан, «Дубль IV» кўрсатувлари соат 16.35 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ОРБИТА IV»

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
15.25 «Тадбиркор».
16.20 Мультфильм.
16.30 Болалар — болаларга.
17.10 «Иқболи кулганда».
17.50 «Мулкдор алифбоси».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Гол».
18.55 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.05 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 31-серия.
19.40 «Миниатюра».
19.55 «Биз». В. Познерининг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Спорт уик-энди».
21.45 «Маърака». Москва «Ленком» театрининг фильм-спектакли.
01.00 Янгиликлар.
01.35 Қиличбозлик. «Москва шамшири» халқаро турнири.
02.05 Париж— Дакар — Париж автораллиси. Якунловчи кўрсатув.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.35 Болалар учун янгиликлар.
16.50 «Россияда бизнес».
17.20 «Янги чизиқ».

18.00—20.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.20 Душанба куни детектив. «Родос учбурчаги». Бадиий фильм. «Эркюль Пуаро» сериалидан.
21.20 «Ностальжи» — барча авлодлар мусиқаси».
21.50 Спорт кўрсатуви.

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 «Абракадабра».
23.10 «Менинг дўстларим — менинг бойлигим». Хайрия концерти.
00.40 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

Сешанба, 18. I

● ЎзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.30 «Ғаройиб ҳодиса». Бадиий фильм.
10.35 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.
11.05 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
11.35 Ўқув кўрсатуви. Математика. Юзлар. Ҳажмлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Қўшиқ рақсга уланса». Саодат Турoнова ва Гўзал Мансурхўжаева.
18.50 Кинолавҳа.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Иқтисод сабоқлари». Банкир.
19.35 «Фармон ва ижро».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Замира Ҳидоятова.
21.50 «Учувчилар». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Шунчаки саргузашт».
«ОМАД» таништиради:
19.50 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.10 «Инсон ва қонун».
10.40 «Гол».
11.10 Болалар — болаларга.
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
12.20 «Тёмаининг болалиги». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
14.55 Мультфильм.

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
15.40 «Тадбиркор».
16.10 «Иш».
16.20 «Менинг оилам ва бошқа жониворлар». Кўп серияли телефильм. 1-серия.
16.50 «Қизлар ўртасидаги сир».
17.10 Болалар ва ўсмирлар XVI халқаро Москва кинофестивали.
17.50 «Мулкдор алифбоси».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «МДҲда атом электр станцияларининг хавфсизлиги».
18.50 Мультфильм.
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Олтин шлягер».
22.15 «Илк манбадан».
22.30 «Останкино» телеэкранида биринчи марта. «СССРда тайёрлангаи». Бадиий фильм («Фора-фильм»).
24.00 «Телескоп».
00.15 «Дераза ортида тун».
00.50 «Матбуот-экспресс».
01.00 Янгиликлар.
01.35 Профессионал баскетбол лигаси халқаро чемпионати. МАСК— «Динамо» (М.).

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.00 «Янги чизиқ».
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 Мульти-пульти.
9.00 Теннис. Австралиянинг очиқ чемпионати.
* * *
12.00 Хонаки экран. «Жаҳонгашта эртак». Бадиий фильм.
13.40 «Деҳқонларга таaллуқли масала».
14.05 «Телегазета».
14.10 Кундузги сеанс. «Фариштанинг кузги совғаси». Бадиий фильм.
15.20 «Энг соддаси».
16.20 Болалар учун янгиликлар.
16.35 «Рост» студияси. «Кимнинг томони!».
17.05 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
17.35 «Азъ есмь».

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 268-серия.
20.45 Санъат майдони. «Финляндияда Рождество байрамлари».
21.25 «Биз севган ва унутмаган инсонлар ҳақида». М. Ростропович.

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 «Асил ҳолича».
23.35 Спорт кўрсатуви.
23.40 «Қисқаси...».
00.25 «Сариқ сувости кемаси» клуби.
00.35 «Осойишталик № 9».

Чоршанба, 19. I

● ЎзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.30 Республика газеталарининг шарҳи.
9.45 «Аския». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Ярим ўтказгичлар ва улар асосида ишлайдиган асбоблар.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Темажамкорлик сирлари».
18.30 «Фан уфқлари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Бир асар тарихи. Ўзбекистон халқ ёзувчиси Мирмуҳсин. «Темур Малик».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Тадбиркорлар минбари».
22.00 Бокс бўйича Ўзбекистон чемпионати.
22.30 «Қойилмақом жиноят». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Бумеранг». Экология ҳақида.
19.50 «Жуда керакли одам». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Ҳакпа». Болалар ахборот кўрсатуви.
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
11.10 «Марафон-15».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
12.20 «Капитан Фракасс». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
13.30 «Виктория». Телевизион бадиий фильм.
14.55 Мультфильм.

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.20 «Менинг оилам ва бошқа жониворлар». Кўп серияли телефильм. 2-серия.
16.50 «Марафон-15».
17.30 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси.
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.55 Мультфильм.
19.10 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
20.00 «Кремль девори ортида».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Аншлаг, аншлаг». Клара Новикова.
22.50 «Актёрлар ва тақдирлар». «Аёллар». Бадиий фильм.
00.45 «Матбуот-экспресс».
01.00 Янгиликлар.
01.35 «MTV».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.00 «Янги чизиқ».
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 Мульти-пульти.
9.00 Теннис. Австралиянинг очиқ чемпионати.
10.00 «Асил ҳолича...».
10.55 «Ҳақиқатни асровчилар».
11.25 «Янги чизиқ».
11.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 268-серия.
12.45 Мульти-пульти.
12.55 Ҳужжатли фильм.
13.25 «Телегазета».
13.35 «Деҳқонларга таaллуқли масала».
13.55 «Ишбилармон киши».
14.30 Санъаткор фильм жавонидан. Режиссёр Ю. Райзман. «Сўнгги тун». Бадиий фильм.
16.00 Мульти-пульти.
16.25 Болалар учун янгиликлар.
16.40 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
17.10 «Янги чизиқ».

18.00—19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 269-серия.
20.10 «Кўздан ғойиб бўлаётган манзара». Лев Аннинский кўрсатуви.
20.55 «Хўжайин».
21.25 «Юқори палата симполари».
21.40 «Мен — йўлбошчиман».

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Копенгагендан олиб кўрсатилади.
23.40 Мусиқа йирик планда. «Шаҳарлар ва учрашувлар».
00.30 Криминал хабарлар экрани.
00.40 «Тунги дискотека».

Пайшанба, 20. I

● ЎзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.30 «Чекист ҳақида қисса». Бадиий фильм.
10.55 «Ёшлик» студияси. «Улуғбек ва биз».
11.35 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.50 «Бола бошидан...». Мактабгача тарбия масалалари.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Чимёнда бир кун». Телефильм.
18.20 «Менинг маҳаллам».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Иқтисод сабоқлари».
19.35 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси дуторчи қизлар ансамблининг концерти.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Ёшлик» студияси. «Ботма, қуёш!». «Ўзбекистон — тинчлик диёри».
22.00 «Буғдойзорлар оралаб». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Болалар учун. «Табассум».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.20 «Тошкент оқшомлари».
21.50 «Пульс». Хабарлар.
«ОМАД» таништиради:
22.10 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Мультфильм.
9.30 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.20 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
12.20 «Капитан Фракасс». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
13.25 Мультфильмлар.

14.00 Футбол. Уэмбли сари йўл.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
15.55 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
16.10 «Менинг оилам ва бошқа жониворлар». Кўп серияли телефильм. 3-серия.
16.40 Хизмат кўрсатган «Солнишко» рақс ансамбли ижро этади (Житомир).
17.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Лабиринт».
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Матадор».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 23-серия.
22.40 «Ёшлик лайтларимизда». «Театр учрашувлари» кўрсатуви саҳифаларида.
23.10 «Останкино» концерт студиясида шоир Б. Чичибабин билан учрашув.
24.00 «Матбуот-экспрес».
00.10 «50х50». Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.
01.45 Футбол. Уэмбли сари йўл.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.00 «Янги чизиқ».
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 «Кетдик».
9.00 Теннис. Австралиянинг очиқ чемпионати.
10.00 «Мўмин-қобил йўлбошчилар».
10.30 «Мастер-класс». М. Ростропович.
11.15 «Азъ есмь».
11.40 «Рек-тайм».
12.10 «Параллеллар».
12.25 Концерт.
12.40 Холаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 269-серия.
13.30 «Деҳқонларга таaллуқли масала».
13.50 «Тилла шпора».
14.20 «Сайёрадош қўшнилар».
14.50 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Копенгагендан олиб кўрсатилади.
15.45 «Телегазета».
15.50 «Янги чизиқ».
16.35 Болалар учун янгиликлар.
16.50 «Рост» студияси. «Такой возраст» ёшлар тележурнали.
17.20 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
17.50 Спорт кўрсатуви.

18.00—19.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.10 Холаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 270-серия.
20.00 «Ғалаба одимлари» телемарафони. Новгороддан олиб кўрсатилади.

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 «Сиёсат майдонида».
23.35 Криминал хабарлар экрани.
23.45 «Йил фасллари».

Жума, 21. I

● ЎзТВ I

7.00—9.30 «Ассилом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.30 «Олишув». Бадиий фильм.
11.05 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.20 «Устозни хотирлаб».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Ғазалхон ёшлигим».
18.45 «Медитация». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Мақом куйларидан концерт.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Бевосита мулоқот.
22.00 «Мозийга қайтиб». Абдулла Қодирий таваллудининг 100 йиллиги олдидан. «Ровот қашқирлари».
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ўзбекистон спорти» (рус тилида).
19.55 «Иқтисод, тадбиркорлик, солиқ». М. Қодировнинг муаллифлик кўрсатуви.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Миразиз куйлаганда». Фильм-концерт.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Қувноқ нотачалар».
9.40 Болалар учун фильм. «Само йўли».
10.20 «Олеся ва компания».
10.50 «Мени шундайлигимча эсланг». Тошкентдан кўрсатилади.
11.20 «Америка М. Таратута билан».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
12.20 «Ким қотил!», «Участковой!» «Ҳудуд» туркумидан. 1 ва 2-фильмлар.
14.35 Мультфильм.

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармонлар хроникаси».
15.35 «Бридж».
16.00 «Бизнес-класс».
16.15 Болалар учун фильм. «Само йўли».
16.50 «Олеся ва компания».
17.20 «Бедорлик». Мурманскдан кўрсатилади.
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Бир кўриш керак».
18.40 «Инсон ва қонун».
19.15 «Америка М. Таратута билан».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 24-серия.
22.25 Немис актрисаси Ф. Гвааль ижоди ҳақида.
23.05 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
23.20 «Матбуот-экспресс».
23.35 «Фестиваллар намойиши». Палмспрингсда халқаро кинофестиваль (АҚШ).
00.15 «Музобоз».
01.00 Янгиликлар.
01.35 «Тун» кўрсатуви.
02.55 «Х» программаси.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.00 «Янги чизиқ».
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 «Кетдик...».
9.00 Теннис. Австралиянинг очиқ чемпионати.
10.00 Хайрли тонг! «Чемпионлар учун нонушта».
10.30 XX аср кадрда ва кадр ортида. «Мусиқий афсона».
11.30 «Сиз яратган боғ».
12.00 «Янги чизиқ».
12.30 Холаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 270-серия.
13.20 «Телегазета».
13.30 «Деҳқонларга таaллуқли масала».
13.50 «Оқ қарға».
14.35 «Россияда бизнес».
15.05 Россия телевизион театри. В. Вересаев. «Хаёлга келмаган воқеалар».
15.45 Жума кунлари Дисней. «Максдан сўранг». Бадиий фильм.
16.35 Болалар учун янгиликлар.
16.50 «М-трест».
17.05 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
17.35 Ҳужжатли фильм.

18.00—19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 Биз севган комедиялар. «Гусар қиссаси». Бадиий фильм.
20.55 «Ҳеч ким унутилмайди».
21.00 «Юлдузли ёмғир».

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Копенгагендан олиб кўрсатилади.
23.35 Спорт кўрсатуви.
23.45 «К-2» таништиради.
00.35 Тунги салон.
02.05 «Сариқ сувости кемаси» клуби (Эс-Эн-Си).

Шанба, 22. I

● ЎзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.30 Республика газеталарининг шарҳи.
9.45 «Бетайин кишилар». Бадиий фильм.
11.10 «Алифбо сабоқлари».
11.40 «Фиғон». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
13.10 «Истиқлол эгалари». Сирдарё вилояти ёшлари ҳаётидан.
14.10 Футбол. Голландия чемпионати.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.30 «Тилга эътибор».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Бизга мактуб йўллабсиз».
20.00 Жаҳон спорти янгиликлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Телевизион миниатюралар театри.
21.40 Республика театрларининг телевизион фестивали. «Дилором». Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театрининг спектакли.
00.10 «Тунги ўғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Куйла, дуторим». Фильм-концерт.
19.45 «1994 йил — оила йили». Шифокорлар билан очиқ мулоқот.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Серенада». Қисқа метражли бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

6.45, 15.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.50 Эрталабки бадантарбия машқлари.
7.00 «Матбуот-экспресс».
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Спорт-имконият».
9.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
9.30 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
10.55 «Тонгги почта».
11.25 «Лаззат».
11.40 «Сир-асрорлар дарвозаси».
12.25 «Инсонлар замини». Экологик кўрсатув.
12.55 «Ўз-ўзингга мадад бер».
13.25 «Останкино» телеэкранида биринчи марта. «Кулранг тошлар орасида». Бадиий фильм (Одесса киностудияси).
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Пеппи Узунпайпоқ». Болалар учун кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 18-серия.
15.55 «Ҳаёт ва сиёсат». Ҳамжиҳатлик сари йўл.
16.25 «Экстро-НУЖ».
16.55 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви. Фигурали учиш. Европа чемпионати. Эркин рақс. Даниядан кўрсатилади.
17.55 «Эрмитаж». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм фильм премьераси. 1-фильм.
18.25 «Ҳафтанинг акс садоси».
18.55 «Бир боқишда муҳаббат».
19.45 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Черри-стритдаги шартнома». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Коламбиа пикчерс» таништиради. «Тақдир ҳазиллари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
22.20 MTV совринларини топшириш.
23.50 «Матбуот-экспресс».
00.05 Сўнгги киносеанс. «Денгиздан чиққан ҳайвон». Бадиий фильм. Танаффус пайтида (01.00) —Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 «Чашмалар».
8.55 «Ретро-шлягер».
9.25 «Рост» студияси.
9.55 Фольклор. «Кострома жилолари».
10.25 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
11.10 Ватандошлар. «Африкалик руслар».
11.40 Актёр кинотеатри. В. Ланово́й. «Қизил елканлар». Бадиий фильм.

13.15—16.20
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.15 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
13.25 «Мозийдан ёдгулар».
14.00 ««Дийдор» (қозоқ тилида).
14.30 «Анор меваси». Италиянинг тасаввурий санъати.
15.00 «Сиёсий портрет». Гельмут Коль.
15.20 Чет эл эстрадаси артистларининг концерти.
16.00 «Бу ажиб дунё».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.20 «Экспоцентр» таништиради.
16.25 «Чегарасиз футбол».
17.20 «Квадрат илдиз остидаги чақа-тангалар».
17.50 Спорт кўрсатуви.

18.00—20.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.15 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Копенгагендан олиб кўрсатилади.
21.15 «Санта-Барбара» овозаси».
21.45 «Репортер».

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 Телеэкранда премьера. «Урга». Бадиий фильм.
00.20 «А» программаси.
01.25 Тунги сеанс. «Ашерлар уйи». Бадиий фильм.

Якшанба, 23. I

● ЎзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.30 «Футбол майдонларида».
10.00 «Ёшлик» студияси. «Аскар қўшиқлари».
10.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 50—51-сериялар.
12.00 Телевизион миниатюралар театри (такрор.).
12.40 «Халқ ижодиёти». Қора ва Чори бахши Умировлар.
13.30 «Қишлоқ ҳаёти». Публицистик-мусиқий кўрсатув.
14.10 Самарқанд вилоят Иштихон тумани марказий Маданият уйи қошидаги «Роҳат» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Булбулча» куйлайди.
18.35 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 «Ойнаи жаҳонда».
19.45 Телевизион новеллалар театри. Вишна Прабхакар. «Қалб нидоси».
20.30 «Ҳафтанома».
21.10 Санъат усталари концерти.
21.50 «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». Бадиий фильм.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради.
18.00 «Мультфейерверк».
18.30 «Курьер».
18.45 «Ҳар соҳадан бир шингил».
19.05 Болалар учун. «Совға».
19.30 «Даракчи».
19.40 «Салом, ёшлар!».
20.05 «Илҳом» театрида Рождество кечаси.
20.25 «Курьер».
20.40 Об-ҳаво.
20.45 «Илҳом» театрида Рождество кечасининг давоми.
21.05 Эълонлар.
21.10 «Видео-О».
22.10 «Юлдузлар жилоси».
22.25 «Даракчи».
22.35 Об-ҳаво.
22.40 Эълонлар.
22.45 «Видео-О».

● «ОРБИТА IV»

6.40, 15.15, 18.45, 01.20 —Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Телесеренада».
9.00 «Паузасиз».
9.35 «Эрта саҳарлаб».
10.05 «Полигон».
10.35 «Спортлото».
10.50 «Ҳамма уйдалигида».
11.20 «Ақлли болалар ва ақлли қизлар».
12.00 «Янги авлод танлайди».
12.45 «Пи» белгиси билан».
13.30 «Провинция».
«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:
14.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

15.00 Янгиликлар.
15.20 Мультфильм.
15.30 «Саёҳатчилар клуби».
16.20 «Ҳунарли хор бўлмайди».
16.25 Мультфильмлар премьераси: «Мушук Феликс», «Ҳақиқий арвоҳ овловчилар».
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 «Авто-шоу».
18.30 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.50 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
19.30 «Севги тарихи».
20.05 Катталар учун мультфильм.
20.20 «Большой театр. Кунлар ва оқшомлар».
21.10 Юмор антологияси.
22.00 «Якшанба». Ахборот публицистик кўрсатуви.
22.45 Фигурали учиш. Европа чемпионати. Кўргазмали чиқишлар. Даниядан кўрсатилади.
00.30 «Катта сайр».
01.05 Янгиликлар.
01.25 «Минг бир кеча». Мусиқий кўрсатув.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 «Унутмаганлар ҳақида». Ҳужжатли фильм.
8.55 «Хайрли тонг!».
9.25 «Тўққизинчи пўртана». Дам олиш викторинаси.
9.55 «Рост» студияси. «Кикбоксинг», «Сони—супер-ёжик».
10.25 «Агар сиз...».
10.55 «Аты-баты...».
11.25 Кипрас Мажейка. Аргентинадан репортажлар.
11.55 «Биз бахтли бўламиз». Ҳужжатли фильм.
12.25 Теннис. Австралиянинг очиқ чемпионати.

13.25—16.50
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.25 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
13.35 «Болеро». А. Навоий номидаги театрнинг хориждаги гастролларига.
14.05 «Дунё эшиги».
14.40 «Оҳанглар оғушида». Композитор Матниёз Юсупов хотирасига.
15.50 «АҚШда кичик бизнес».
16.30 «Бу ажиб дунё».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.50 «Ҳайвонот оламида».
17.50 Спорт кўрсатуви.
17.55 Телефильм.
18.25 Диснейнинг сеҳрли олами. «Гуфи ва унинг командаси», «Қора плашч».
19.20 «Ҳар бир кун байрам».
19.30 «Ўз-ўзига режиссёр».
20.05 Эй-Би-Си билан якшанба оқшоми. «Хиёнат». Бадиий фильм.
21.50 Катталар учун мультфильм.

22.00—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

24.00 «Ксюша ҳузурида».

● Футбол йили якунлари

ОММАВИЙЛИКДАН—КУЧЛИЛАР САФИГА

Футбол халқ севган ўйин. Нафақат мамлакатимизда, балки жаҳонда бу спорт тури энг оммавий ҳисобланади. Фақат республикамизда 300 мингдан ортиқ ҳаваскор ва профессионал футболчи ўйинини минг-минглаб мухлислар томоша қилади.

Бу йил «Нефтчи» ва «Пахтакор» жамоалари Ўзбекистон миллий терма командаси Осиё чемпионлари, Кубок эгалари кубоги биринчиликлари ва саралаш ўйинларида қатнашади.

Куни кеча Тошкентдаги маданий ахборот марказида Ўзбекистон Республикаси Футбол уюшмаси ижроия қўмитасининг йиғилиши бўлди. Унда турли вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, вилоят ҳокимларининг ўринбосарлари, вилоят спорт қўмиталари раислари ва футбол федерацияларининг масъул ходимлари, олий ва биринчи лига командаларининг мураббийлари, футбол клублари раислари, спорт мактабларининг раҳбарлари ўйингоҳ директорлари, республика футболининг фахрийлари иштирок этди. Йиғилиш қатнашчилари Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикасида футболни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш юзасидан Футбол федерациясининг ўтган йилдаги ишларини муҳокама қилдилар. Бу ҳақда Республика Бош вазири, Ўзбекистон Футбол уюшмасининг Президенти А. Муталов маъруза қилди. Йиғилишда Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков иштирок этди.

Ўтган йилги қилинган ишларни таҳлил қилар эканмиз, энг аввало Ўзбекистон Футбол федерациясининг Осиё футбол конфедерацияси ва Лас-Вегас шаҳрида ўтказилган йиғилишда Халқаро Футбол Федерациясита аъзо қилиб қабул қилинганлигини алоҳида қувонч билан таъкидлаш лозим.

Ҳозирда республика миллий биринчилигининг олий лига табақасида 16 та, биринчи гуруҳида 16 та, иккинчи лигада 250 жамоа қатнашмоқда. Қарордан сўнг жойларда футболни янада оммавийлаштиришга эътибор кучайганлиги яққол сезилди. Оммавийлик бор жойда эса кучли, маҳоратли футболчилар етишиб чиқиши табиий. Маҳаллалар, ҳовлилар, мактаб командалари ўртасида турли мусобақалар ўтказилди. Биринчи марта «Футбол ғунчалари» совриниг учун ўтказилган мусобақаларда 3 мингдан ортиқ 11—12 ёшдаги болалар иштирок этди. Ўсмирлар ва ёшлар терма жамоалари хорижадаги мусобақаларда иштирок этиб қайтишди.

Республика ҳукумати Ўзбекистон футболининг ривожи ва оммалашиши йўлида, жаҳон миқёсидаги мавқеини ошириш учун ҳар томонлама шароит яратиб бермоқда. Футболни ривожлантириш жамғармаси ишлаб турибди. Ўйингоҳлар ва спорт иншоотлари уч йилгача барча тўловлардан ҳалос этилган. «Ўзбекистон футболи» газетаси мухлислар учун яхши совға бўлди. Янги-янги ўйингоҳлар қурилялти. Эскилари таъмирланмоқда. Фақат ўтган йилнинг ўзида Қибрай спорт комплексини қайта реконструкция қилиш учун жуда катта маблағ сарфланди. Бу ерда айни бир вақтнинг ўзида 6 жамоани қабул қилиш ва мусобақа уюштириш имкони мавжуд.

Лекин футболимизни жаҳон андозаси даражасига кўтариш учун ҳали кўп иш қилишимиз лозим. Олий лига иштирокчилари баҳсини чинакам спорт байрамига айлантиришимиз керак. Лекин аксарият ўйинлар бўм-бўш стадионларда ўтмоқда. Республикамизнинг фахри ҳисобланган «Пахтакор» ўйинларини ўтган йил мавсумида (ўз майдонида ва сафарда) бор йўғи 130 мингга яқин томошабин кўрганини қандай изоҳлаш мумкин? Ўйингоҳларга келган мухлислар ўз севимли командасидан аввало қизиқарли ва ҳужумкор ўйинни, чиройли голларни кутиши табиий. Ана шундагина мухлислар сафи ортаверади.

Йиғилиш қатнашчилари ўтган йилга якун ясаш билан бирга янги футбол мавсумидаги вазифаларни белгилаб олдилар. 2000 йилгача футболни ривожлантириш миллий дастури, уч йиллик даврга мўлжалланган ягона мусобақа тизими тўла-тўкис бажарилиши учун бундан буён бажариш лозим бўлган ишлар режалаштирилди. Йиғилишда сўзга чиққан республика халқ таълими вазири Ж. Йўлдошев, Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси раисининг биринчи ўринбосари Т. Собитов, таниқли футболчи, ҳозирда эса ёшларга устозлик қилаётган А. Азизхўжаев, «Нефтчи» жамоаси бош мураббийси Ю. Саркисян, «Пахтакор» клуби Президенти Ш. Жалилов ва бошқалар футболни янада ривожлантириш омиллари тўғрисида ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Йиғилишда футбол уюшмаси, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари таъсис этган мукофотлар эгаларига топширилди. Маълумки, «Тошкент ҳақиқати» ўтган йили «Энг севимли жамоа учун» совринини таъсис этганди. Ўз майдонида ва сафардаги ўйинларда энг кўп томошабин тўплай олган Наманганнинг «Навбаҳор» футбол жамоаси ана шу мукофотга сазовор бўлди. «Навбаҳор»нинг ўз майдонидаги ўйинларини 234 минг 800, сафардаги учрашувларини эса 70 минг 300 мухлис томоша қилган. Шуниси қувонарлики, Намангандаги ўйингоҳ маъмурияти футбол жамғармасининг 500 минг сўмлик пул мукофотига ҳам сазовор бўлди. Шунингдек, «Ўзбекистон овози», «Правда Востока», «Ишонч», «Туркистон», «Спорт», «Тошкент оқшоми», «Ўзбекистон футболи» рўзномаларининг совринлари ҳам ўз эгаларини топди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Болажон — юртимнинг
ёруғ эртаси,
Аясининг жони, ширин
эркаси...

Р. АЛЬБЕКОВ олган сурат.

*

МАШҲУР РАССОМ ИЖОДИГА БАҒИШЛАБ

МАШҲУР мўйқалам устаси, халқ рассоми Ўрол Тансиқбоевнинг номи кўпгина хорижий мамлакатларда ҳам яхши таниш. Катта илҳомбахш қалб эгаси бўлган бу атоқли санъаткор яратган йирик полотнолар ўзбек тасвирий санъати ҳазинасига муносиб дурдоналар бўлиб қўшилди. Ўлкамизнинг ажойиб манзараларини ўзида тўлақонли акс эттирган картиналари рассомнинг ижодий баркамоллигидан далолат беради.

Ана шу толмас мўйқалам соҳиби таваллуд топганига 90 йил бўлди. Ушбу сана ўзбек диёрида кенг нишонланади. Унинг ижодий ҳаёт йўлини акс эттирувчи нашр ҳам босмага ҳозирланмоқда.

Ўзбекистон рассомлар уюшмасининг юбилейга тараддуди катта. Уюшманинг «Ҳашар» халқаро алоқалар маркази янги йил режасини тузар экан, Ўрол Тансиқбоев асарларини кенг тарғиб қилишни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйди. Ҳозир марказ ходимлари «Давримизнинг улкан санъаткори» деган катта кўргазмани очишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Рассомнинг кўп қиррали ижодий фаолияти юбилей кўргазмасида ўз аксини топади.

А. АЛИЕВ.

● Ноёб қобилият эгаси

ИХЛОС—ЯРИМ ШИФО

...ГАРЧАНД бу кишининг табобатдан хабари борлигига бизда шак-шубҳа бўлмаса ҳам, ҳар ҳолда, зимдан бир «имтиҳон» қилиб кўриш ниятида «мизож»дан гап очдик. Суҳбатдошимиз бизга бир қаради-да, фикримизни англагандай, кулимсираб, шундай деди:

— Ҳа, ҳозирги дўхтирларимиз мизожни тан олмайдилар. Ёҳуд унга деярли амал қилмайдилар. Ваҳоланки, мизожда гап кўп. Хасталикларнинг аксарияти мизож бузилишидан келиб чиқади. Мизож деб, тўрт унсурга айтилади. Яъни ер, сув, ҳаво ва ўт. Бу унсурлар мутаносиб бўлган бадан соғлом бўлади. Улар ўз қувватлари билан бир-бирларига таъсир қилишлари натижасида янги кайфият вужудга келади. Ана шу кайфият мизождир. Аллома Ибн Сино таърифида тўрт мизож бор. Ҳар бир мизож юқорида айтилган тўрт унсурга боғлиқ... Ҳар бир табиб борки, мизожни аъло даражада билмоғи лозим.

— Бўлди, бўлди... Раҳмат!..

Бир-биримизни яхши тушундик. Зеро, Мирзааҳмад аканинг сўзлари қалбдан дарҳол муносиб ўрин олди. Унга ихлосимиз ортди.

Ҳа, қаршимизда ўтирган бу кишини биз камида ўттиз йилдан буён биламиз. Унинг камтарлигидан, ҳалоллигидан, тўғрилигидан, покдомонлигидан хабаримиз бор. Энг таажжубланарли томони шундаки, у Оллоҳни тилдагина эмас, балки дилдан севган одам. Ўз эътиқодига содиқ қолиб, ҳатто, оила қурмади. Ёлғиз ўзи яшайди. Туну-кун Оллоҳ зикрида. Элимизга рўшнолик, инсонларга эзгулик тилайди. Эҳтиёжмандларга саломатлик улашади.

Гоҳ ҳешдан, гоҳ дарвешдан деган нақл бор халқимизда. «Дарвешсифат» Мирзаҳмад акада ўзига яраша ҳосият бор. Хасталарни дам солиб даволайди. Наботот илмини яхшигина билади. Руҳлар билан ҳаёлан мулоқотда бўлиб, улар маслаҳати билан иш тутади, муолажа тадаругини кўради. Устига устак у рўзномамизнинг жуда эски жамоатчи мухбирларидан.

Яқинда «Хабар» газетасида босилиб чиққан «Қўлингиз дард кўрмасин» мақоласи ёдимизга тушди. Унинг бир ерида «Муштум» журнали муҳаррири муовини, масалчи шоир Олим Қўчқорбековнинг оёқ ва бел оғриғи дардидан Мирзаҳмад ака туфайли фориғ бўлганлиги тўғрисида ҳикоя қилинган эди. Араб тили муаллими Тошболта Имомов йўлиққан қаттиқ бош оғриғи, бел мадорсизлиги ҳам Мирзаҳмад ака муолажаларидан сўнг даф бўлибди.

— Бир ойча муқаддам,— дейди Мирзаҳмад ака Азаматов,— менинг олдимга Паркент туманидан Ҳалима Исоқова деган аёлни олиб келишди. Опа Бойқозон маҳалласидаги 12-уйда яшар эканлар. Ўнг қўли ва ўнг оёғи фалаж. Ун бир ой давомида турли касалхоналарда ётган. Наф бўлмаган. Мен Оллоҳга сиғиниб, даволашга киришдим. Буни қарангки, уч бора қабулдан сўнг ҳозир қўл ва оёқларини қимирлатиш ҳолига келди. Тўқсон фоиз яхши. Яна бир мисол: Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов туманидаги Қорақамиш мавзесидан Исмоил ака деган киши менга мурожаат қилди. Унинг ҳам ўзига яраша дарди бор экан. У ҳам айни пайтда ўзини яхши ҳис қилмоқда.

Мирзааҳмад ака сингари одамларни кейинги пайтларда «экстрасенслар» деб атай бошладилар. Бундай шахсларда кўпинча фавқулодда бир қобилият бўлади. Мирзаҳмад аканинг муолажага киришиш ҳолати қизиқ: мана у оппоқ кийимга ўралди. Кўрпача устига чордана қуриб ўтирди. Кўзларини юмди. Осмонга тикилди. Бир неча сония ўтди. Унинг лаблари нималарнидир шивирлай бошлади. Рангларн докадек оқариб кетди. Юзларини маржон-маржон терлар юва бошлади. Бу ҳолат бир неча дақиқа давом этди. У яна ўзига кела бошлади. Кўзини очди. Қаршисида ўтирган бемор важоҳатида ижобий ўзгаришлар бўла бошлайди...

Худди шундай. Ноёб қобилият соҳиби М. Азаматов 16 йилдан буён турли хил хасталикларни шу алфоз даволаб келмоқда. Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, унинг ҳузурига келаётган беморларнинг аксарият қисми шифо топмоқда.

Мирзааҳмад ака Ибн Сино номидаги Ўзбекистон Республикаси экстрасенслар уюшмасининг аъзоси. У касалларни шифобахш гиёҳлар, зираворлар, биологик нур, силаш ва уқалаш, ҳар хил дуолар ўқиб, дам солиш йўллари билан даволайди. Бош, ички аъзолар, кўз, қулоқ жароҳатлари, яралар, тери тошмалари, қон касалликлари, асаб, ваҳимага тушиш, уйқусизлик, фалажлик, фарзандсизлик сингари ўнлаб касалликлар унинг «сеҳри» олдида чекинмоқда.

Ҳаким М. Азаматовдан даво топишни истаганлар учун унинг манзилгоҳини хабар қиламиз: Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек тумани, «Яланғоч» даҳаси, 112-уй, 62-хона.

Шифо талабгорлари учун ҳаким Мирзааҳмад ака хонадонининг эшиклари ҳамиша очиқ!..

Р. УМАРОВ,
Ўзбекистон экстрасенслар ассоциацияси аъзоси, матбуот маркази мудири.

Вилоят прокуратурасида

Ўзбекистон Республикаси Бош Прокурорининг буйруғи билан адлия маслаҳатчиси Ҳуснитдин Зайнитдинов беш йил муддатга Пискент район прокурори этиб тайинланди.

Ҳ. Зайнитдинов 1951 йилда туғилган, олий ҳуқуқий маълумотга эга, прокуратура органларида 1977 йилдан бери хизмат қилади. У стажер, бўлим прокурори, район прокуратураси катта терговчиси, Бекобод район прокурори вазифаларида ишлаган. Яхши хизматлари учун республика Бош Прокурори ва вилоят прокурори буйруқлари билан бир неча марта тақдирланган.

● Билиб қўйган яхши

ЧОЙ ҚАНДАЙ САҚЛАНАДИ?

ЧОЙ қандай навли бўлишидан қатъий назар уни яхши сақлай билиш лозим. Қуруқ чой чинни ва шиша идишда жуда яхши сақланади, идишнинг қопқоғи бўлиши ва зич бекилиши керак. Шунда чойнинг таъми бузилмайди. Металл ва пластмасса идишларда чой асраманг. Оддий қоғоз ёки латта халтачаларда асло чой сақламанг, қоғоздан нам ўтиш билан бирга чойга турли ҳид ўтириб қолади, чунки, қоғозда сульфит моддаси бор.

Чойнинг хуш таъми бузилмаслиги ҳароратга ҳам боғлиқ. Чой идишни иссиқ (жудаям эмас), қуруқ, тоза, шамоллатиб туриладиган жойга қўйиш керак. Нотўғри сақланган чой бир суткада ҳидини йўқотиши мумкин. Нормал шароитда эса бир неча ой, йиллар давомида ҳам чойнинг сифати бузилмайди. Шиша идишидаги қуруқ чой буралиб ёпиладиган қопқоқ билан яхши беркитилган ва намлиги 3—4 фоиз бўлса 10 йилгача сақланиши мумкин. Чой солинган идишнинг қопқоғини сабзавотлар, айниқса, саримсоқ ва пиёз тозалаётганингизда очманг. Гўшт ва балиқ тўғраганингизда, атир совун, тамаки, духи ҳиди ва бошқа ҳидлар келса, умуман чой идишга тегманг.

● Шифокор огоҳлантиради

БИЛМАСДАН ЕМАНГ, ЗАҲАРЛАЙДИ

Ўтган йилга якун ясаб, 1993 йил эпидемиология жиҳатидан жуда мураккаб бўлганлигини эслатишни истардик. Ўткир ичак хасталикларини кўпайганлигини таъкидлаш билан бирга, вабо касаллиги ҳоллари рўйхатга олинганлигини кўрсатиш лозим. Ҳар йили биз вилоят ва маҳаллий матбуот саҳифаларида овқатдан заҳарланиш, айниқса, уй шароитида бундай аҳволнинг содир бўлиши, гуруҳ бўлиб салмонеллёз билан касалланиш ҳоллари тўғрисидаги маълумотларни ва унинг олдини олиш борасидаги маслаҳат ҳамда тавсияларни бериб бормоқдамиз. Шунга қарамасдан, овқатдан захарланиш ҳоллари, хусусан, ботулизм касаллиги ҳамон давом этмоқда. Масалан, Чирчиқ шаҳрида кейинги вақтда рўй берган ботулизм сифатсиз озиқ-овқат маҳсулотини — қўзиқорин консервасини (консерва қутисининг қопқоғи ёмон беркитилганлиги туфайли, маҳсулот бузилган) истеъмол қилиниши натижасида юз берганлиги аниқланди.

Вилоятда 1993 йилда ботулизм бўйича рўйхатга олинган 10 ҳолатда 14 киши касалланганлиги маълум бўлди (Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ, Янгиобод шаҳарлари). Бунга уй шароитида бақлажон, бодринг, помидор ва қўзиқориндан тайёрланган консерваларни сақлаш қоидалари бузилганлиги сабаб бўлган. Бундан ташқари, салмонеллёз билан касалланиш ҳам рўйхатга олинган. Бекобод цемент корхонаси, Қибрай, Оққўрғон, Ўртачирчиқ туманларининг Майский, Саидобод қўрғони, Киров номли жамоа хўжалигида яшовчилар ўртасида турли шаклдаги салмонеллёзлар билан касалланиш ҳоллари рўй берди. Бу касаллик болаларда жуда оғир ҳолатда ўтмоқда.

Ботулизм ўта хавфли касаллик бўлиб, унинг белгилари бош оғриғи, умуман заифлик, бош айланиши, иштаҳанинг бузилиши, оғиз қуриб чанқоқликнинг сезилиши, қайд қилиш, кўнгил айниши, баъзан қорин оғришида намоён бўлади.

Тана ҳарорати ҳамма вақт ҳам кўтарила бермайди. Фақат айрим ҳолларда 38 ва ундан ортиқ даражада бўлиши мумкин. Сўнгра беморда асаб касаллиги белгилари кучайиб, томоқ оғрийди, кўриш қобилияти заифлашади, бирон нарса кўзга иккита бўлиб кўринади, қобоқлари пастга тушиб кўз қия кўра бошлайди. Касалликнинг оғир даражасида нафас олиш қийинлашиб ҳатто ўлим содир бўлиши мумкин.

Кўп ҳолларда салмонеллёз билан гуруҳ бўлиб касалланиш одамлар ўртасида тантанали тўй ва маъракаларда сифатсиз тайёрланган овқатлар: ҳасип, норин, гўшт, яхна туёқ гўшти (холодец)ни истеъмол қилиш натижасида юз бермоқда. Ветеринария кўригидан ўтказилмаган гўшт ҳам захарланиш манбаи ҳисобланади.

Юз бериши эҳтимол тутилган кўнгилсиз воқеаларнинг олдини олиш учун бизнинг қуйидаги маслаҳат ва тавсияларимиз инобатга олиниши лозим:

— уй шароитида тайёрланган консерваларни ҳар томонлама пухта текшириш, қопқоғи занг босиб кўтарилган, ранги, ҳиди ва таъми ўзгарган бўлса уни истеъмол қилмаслик керак;

— ветеринария кўригидан ўтмаган гўштни сотиб олмаслик зарур;

— бодринг, помидор, қўзиқориндан уй шароитида тайёрланган консерваларни, қоқ балиқ ва турли хил салатларни транспорт бекатлари, метрога ва бозорларга кириш жойларига тасодифий келтирган шахслардан харид қилмаслик лозим;

— гўштли овқат тайёрлашда катта бўлакларга бўлинган гўштлар яхши қайнатилиши ёки қовурилиши даркор, чунки салмонеллёз гўшт фақат қайнатилиб пиширилганда ўлади, холос;

— хасип, норин, яхна туёқ гўшти (холодец) салат консерва қилинган сабзавотлардан тайёрланган винегретни истеъмол қилишда эҳтиёт бўлган маъқул.

Ж. ЗИЕВИДДИНОВ
Тошкент вилоят Бош Давлат санитария врачининг муовини.

УСТАХОНА ЭШИКЛАРИ ОЧИҚ

ҚИБРАЙ туманидаги Салор қўрғонилик радиокиномеханик Николай Павлович Шадринни вилоятимизда кўпчилик ҳурмат билан тилга олади. У ногирон бўлишига қарамай аҳолининг бузилиб қолган ва ҳатто ишга яроқсиз радио, телевизорларини тузатиб бериб, кўпчиликнинг дуосига мушарраф бўлмоқда. Бу саҳоватли, мурувватпеша инсон қарийб беш йилдирки, уруш ва меҳнат фахрийларига, кўп болали оилаларга бепул хизмат кўрсатмоқда.

Унинг бу хизматини туман ҳокимлиги муносиб баҳолаб яшаш жойи яқинида барча қулайликларга эга бўлган устахона қуриб берди. Янги йил арафасида у таҳририятимизга хат йўллаб, вилоятимизнинг барча уруш ва меҳнат фахрийларини янги йил билан муборакбод этишини билдирибди ва устахона эшиклари улар учун доимо очиқ эканлигини маълум қилибди. **Унинг манзилгоҳи: Қибрай тумани, Салор қўрғони, 1/2-уй.**

КЎМИР ЎҒРИЛАРИ

БАЪЗИ ОДАМЛАРНИНГ ЎЗБОШИМЧАЛИКЛАРИ ТЕМИР ЙЎЛЛАРДА КЎНГИЛСИЗ ҲОДИСАЛАРНИ КЕЛТИРИБ ЧИҚАРИШИ МУМКИН

Қуйидаги воқеаларни иқтисодий қийинчиликлар билан боғлаш ва қинғир ишга қўл ураётган кишиларнинг қилмишларини оқлаш мумкин эмас. Ҳар қандай шароитда ҳам давлат мулкини талон-торож қилиш ҳаракатлари қонун йўли билан жазоланади.

Кейинги пайтда Ўзбекистон темир йўлининг Ангрен —Қизил Тўқимачи қисмида Ангрендан кўмир ортиб келаётган юк поездларини тўхтатиб, кўмир ўғирлаш бир неча марта содир бўлди. Поездлар аварияга олиб келиши мумкин бўлган ноқонуний йўллар билан тўхтатилмоқда. Шу нарса ажабланарлики, давлат мулкини талон-торож қилишда бутун-бутун оилалар иштирок этишяпти. Хотин-қизлар ҳамда болалар темир йўл милицияси ва юк поездларини кузатиб келаётган ҳарбийлашган соқчилик бўлинмаси ходимлари уларга нисбатан қурол ишлатмасликларини яхши биладилар.

Соқчилар ўғриларни огоҳлантириб, осмонга ўқ узадилар. Лекин талончилар ўзларининг номақбул ҳаракатларини тўхтатмаяптилар. Юк поездларига «ҳужум»лар айниқса, темир йўлнинг Облиқ—Оқча ва 135-Кучлук тўхташ пунктида кўплаб рўй бериб турибди.

Юқоридаги хатти-ҳаракатлар Ўрта Осиё темир йўли, шунингдек республикамиз манфаатларига жиддий иқтисодий зарар етказмоқда. Шаҳар атрофига қатновчи электр поездлари ўз манзилларига кечикиб бормоқда.

Бизнингча, давлат мулки кўп марта ўғирланаётган ҳудудлардаги ички ишлар бўлимлари ходимлари бу каби жиноятларнинг газаклаб кетмаслиги учун тегишли чора-тадбирлар кўришлари, темир йўл милициясига яқиндан ёрдам беришлари лозим. Энг муҳими — аҳоли ўртасида тушинтириш ишларини олиб бориш керак.

Н. ЭРМЕТОВ,
Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи.

● ЭЪЛОН ●

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

ЮК ТАШИШМИ?! МАРҲАМАТ!
«ТОШШАҲАРЮКТРАНС» ХИЗМАТИНГИЗГА ДОИМ ТАЙЁР!
«ТОШШАҲАРЮКТРАНС» концерни автокорхоналарининг ҳайдовчилари юк ташишда шаҳарда энг тажрибали ҳисобланишади.

Сизларнинг хизматингизни бажариб бериш учун турли хилдаги ва ҳар қандай оғирликдаги юкларни кўтара оладиган автомобилларга эгамиз.

Юкларингизни тез ва эҳтиёткорлик билан ташиб беришга

КАФОЛАТ БЕРАМИЗ

Сизларнинг барчангиз бизнинг мижозларимиз бўлишингиз мумкин!

Хизмат ҳақи—арзон ва имтиёзли, тўлов шакли — сизнинг ихтиёрингизда.

Бизнинг хизматимиздан фойдаланиб қолинг!

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Юсуф Хос Хожиб кўчаси (собиқ Педагогика кўчаси), 14-уй.

Телефонлар: 56-70-06. 56-14-06, 56-82-17.
Телетайп: 116169 **«ЭЛИТА»**
Факс: 56-04-00.
МАДИНА РЕКЛАМА ФИРМАСИ.

● ЭЪЛОН ●

МАСЪУЛИЯТИ ЧЕКЛАНГАН «ЖАМОЛОВ, ИВАНОВ ВА К» ШИРКАТИ ТУГАТИЛДИ

Барча даъволар Тошкент шаҳри, Ўзбекистон кўчаси, 49 «а» уй, 61-хонада эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

Собир Раҳимов районидаги «Ситора» фирмаси
ТУГАТИЛАДИ
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой ичида қабул қилинади.

Тошкент вилояти маҳаллий саноат, коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ходимлари касаба уюшма қўмитаси раёсат аъзоси, вилоят ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси бошлиғи — вилоят ҳокимининг ўринбосари Ҳ. А. Аҳмедовга акаси
Қудратилла
АҲМЕДОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Тошкент вилояти ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси жамоаси бирлашма бошлиғи — вилоят ҳокимининг ўринбосари Х. Аҳмедовга акаси
Қудратилла
АҲМЕДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

Тошкент ҲАҚИҚАТИ
Муассис: **Тошкент вилояти ҳокимлиги**

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП МАТБУОТЧИЛАР КУЧАСИ, 32.

Телефонлар:
ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БУЛИМИ — 33-40-48.
АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БУЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.
● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.